

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2007

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2007

N:o 1438—1445

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1438	Asevelvollisuuslaki	5555
1439	Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain muuttamisesta	5583
1440	Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 18 ja 39 §:n muuttamisesta	5584
1441	Laki rikoslain 45 luvun 27 §:n muuttamisesta	5585
1442	Laki sotilasoikeudenkäyntilain 2 §:n muuttamisesta	5586
1443	Valtioneuvoston asetus asevelvollisuudesta	5587
1444	Puolustusministeriön asetus asevelvollisuuslaissa ja terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa tarkoitetuista etuuksista	5590
1445	Verohallituksen päätös rakennusmaan verotusarvon laskentaperusteista	5593

N:o 1438

Asevelvollisuuslaki

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään maanpuolustusvelvollisuuden täyttämisestä asevelvollisena puolustusvoimissa.

Tässä laissa säädetään lisäksi:

- 1) asevelvollisen määrittämisestä virka-apu- ja pelastustehtäviin sekä muihin puolustusvoimille laissa säädettyihin tehtäviin;
- 2) poikkeusolojen tehtäviin sijoitettavan sellaisen henkilön henkilötietojen käsittelystä ja rekisteröinnistä, joka ei ole asevelvollinen.

2 §

Asevelvollisuus

Jokainen miespuolinen Suomen kansalainen on asevelvollinen sen vuoden alusta, jona hän täyttää 18 vuotta, sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 60 vuotta, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Asevelvollisuuden suorittamiseen kuuluu varusmiespalvelus, kertausharjoitus, ylimääräinen palvelus ja liikekannallepanon aikainen palvelus sekä osallistuminen kutsuntaan ja palveluskelpoisuuden tarkastukseen.

Asevelvollinen on palveluksessa taikka kuuluu reserviin tai varareserviin.

Asevelvollisen oikeuksia ei saa tämän lain nojalla rajoittaa enempää kuin palvelusvel-

vollisuuden suorittaminen, sotilaallisen järjestyksen ylläpito sekä asevelvollisten ja muiden henkilöiden turvallisuus välttämättä vaativat.

3 §

Muu lainsäädäntö ja kansainväliset velvoitteet

Asevelvollisuuden suorittamisesta rajavartiolaitoksessa säädetään rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa (577/2005) ja rajavartiolaissa (578/2005).

Vapautuksesta sotilaalliseen maanpuolustukseen osallistumisesta vakaumuksen perusteella säädetään siviilipalvelulaissa (1446/2007) ja Jehovan todistajien vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa annetussa laissa (645/1985).

Asevelvollisuuden suorittamisen sijasta suoritettavasta palveluksesta säädetään Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 12 §:ssä.

Asevelvollisuuden suorittamisesta on lisäksi voimassa, mitä siitä Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään.

Naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta säädetään naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa (556/2007).

2 luku

Viranomaiset

4 §

Puolustusministeriö, pääesikunta, puolustushaarojen ja sotilasläänien esikunnat

Puolustusministeriö ohjaa asevelvollisuuden toteuttamista.

Pääesikunta johtaa ministeriön antamien perusteiden mukaisesti asevelvollisuuden toimeenpanoa ja kehittää asevelvollisuusjärjestelmää.

Puolustushaaran esikunta suunnittelee, kehittää ja ohjaa asevelvollisuusasioita toimialallaan ja sotilasläänin esikunta alueellaan.

5 §

Aluetoimisto ja kutsuntalautakunta

Aluetoimisto suunnittelee ja johtaa sotilaallista maanpuolustusta alueellaan, järjestää kutsunnat ja käsittelee asevelvollisuutta koskevia asioita.

Kutsuntalautakunta käsittelee asevelvollisuutta koskevia asioita kutsunnassa.

6 §

Joukko-osasto ja kertausharjoituksen johtaja

Joukko-osasto sekä sodan ajan perusrytymä ja yhtymä (*joukko-osasto*) käsittelevät palveluksessa olevan asevelvollisuusasioita. Kertausharjoituksessa asioita käsittelee kertausharjoituksen johtaja.

7 §

Muutoksenhakuviranomainen

Muutoksenhakuviranomainen asevelvollisuutta koskevissa asioissa on kutsunta-asiain keskuslautakunta.

8 §

Yleinen toimi- ja päätösvalta

Yleinen toimi- ja päätösvalta asevelvollista koskevassa asiassa on aluetoimistolla sekä tässä laissa tarkoitettussa palveluksessa olevan osalta joukko-osaston komentajalla tai kertausharjoituksen johtajalla, jollei toimi- ja päätösvaltaa ole säädetty pääesikunnalle, puolustushaaran esikunnalle, sotilasläänin esikunnalle, perusyksikön päällikölle, joukkoyksikön komentajalle tai kutsuntalautakunnalle.

Päätöksenteosta sotilaskäskyasioissa säädetään puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007) sen ohella, mitä tässä laissa säädetään.

3 luku

Kutsunta ja palveluskelpoisuuden tarkastaminen*Palveluskelpoisuus*

9 §

Palveluskelpoisuus

Asevelvollisen palveluskelpoisuudella tarkoitetaan sitä, että asevelvollinen suoriutuu tässä laissa tarkoitettusta palveluksesta eikä vaaranna omaa tai muiden palvelusturvallisuutta.

Palveluskelpoisuudesta päätetään tietojen perusteella, jotka asevelvollisesta, hänen terveydentilastaan sekä hänen fyysisestä ja henkisestä suorituskyvystään saadaan:

- 1) asevelvolliselta itseltään;
- 2) terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastuksessa;
- 3) soveltuvuuskokeessa;
- 4) 96 §:ssä tarkoitettulta viranomaiselta.

Palvelukseen voidaan määrätä vain palveluskelpoinen asevelvollinen.

10 §

Palveluksesta vapauttaminen palveluskelpoisuuden puuttumisen takia

Asevelvollinen vapautetaan palveluksesta rauhan aikana, jos hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joka estää palveluksen asevelvollisena, tai jos hänen todetaan terveydentilansa vuoksi olevan kykenemätön palvelukseen niin pitkän ajan, ettei hänen kouluttamisensa myöhemminkään olisi tarkoituksenmukaista, taikka jos hän on vaaraksi palvelusturvallisuudelle.

Palveluskelpoisuuden tilapäisen puuttumisen takia asevelvollinen jätetään määräämättä palvelukseen tai vapautetaan palveluksesta toistaiseksi sekä määrätään myöhemmin toimitettavaan tarkastukseen. Määräys voidaan antaa yhden tai useamman kerran enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Lisäksi palveluksesta rauhan aikana vapautetaan asevelvollinen, joka on 2 momentin nojalla määrätty kutsuntaan tarkastettavaksi

ja jota ei ole todettu palveluskelpoiseksi tai vapautettu palveluksesta rauhan aikana viimeistään sinä vuonna, jona hän täyttää 25 vuotta. Tällöin vapauttamisen edellytyksenä on, ettei asianomainen ole laiminlyönyt velvollisuuttaan osallistua kutsuntaan tai momentissa tarkoitettuun tarkastukseen.

11 §

Palveluskelpoisuutta koskeva määräyksenantovaltuutus

Pääesikunta antaa tarkemmat määräykset palveluskelpoisuuden määrittämisen lääketieteellisistä perusteista. Lisäksi pääesikunta antaa määräykset ominaisuuksista, joita edellytetään yksittäisessä palvelustehtävässä.

Kutsunta

12 §

Kutsunnan tarkoitus

Kutsunnassa määritetään asevelvollisen palveluskelpoisuus, ja sen perusteella päätetään palveluksesta. Lisäksi annetaan tietoa maanpuolustusvelvollisuudesta ja edistetään kansanterveystyötä.

13 §

Kutsunanalainen

Kutsunanalainen on miespuolinen Suomen kansalainen, joka:

- 1) kutsuntavuonna täyttää 18 vuotta;
- 2) on jäänyt edellisiin kutsuntoihin saapumatta, jollei hänen palveluskelpoisuudestaan ole vielä erikseen tehty päätöstä eikä hän ole täyttänyt tai sinä vuonna täyttänyt 30 vuotta; tai
- 3) on määrätty 10 §:n 2 momentin nojalla uudelleen tarkastettavaksi kutsunnassa.

Kutsunanalainen ei ole henkilö, joka on saanut Suomen kansalaisuuden tai päätöksen kansalaisuudesta sinä vuonna, jona hän täyttää 18 vuotta tai sen vuoden jälkeen. Hänet voidaan kuitenkin määrätä tarkastettavaksi 26 §:n mukaan.

14 §

Terveydentilaa koskeva kysely ja ennakkoterveystarkastus

Kutsunnaanalaiselle lähetetään ennen kutsuntaa kysely terveydentilan selvittämiseksi. Kutsunnaanalaisen tulee vastata kyselyyn sekä esittää oma arvionsa terveydestään ja toimittaa mahdolliset terveydentilaansa koskevat lääkärinlausunnot.

Kutsunnaanalainen veloitetaan palveluskelpoisuuden selvittämiseksi osallistumaan kutsuntaa edeltävään terveystarkastukseen terveyskeskuksessa tai muussa tarkastukseen soveltuvassa paikassa kutsuntavuonna, jollei tarkastus ole ilmeisen tarpeeton aluetoimiston 1 momentin mukaan kutsunnaanalaiselta tai 96 §:n mukaan muulta taholta kutsunnaanalaisen palveluskelpoisuudesta saaman selvityksen tai asevelvollisen ulkomailla asumisen takia taikka muusta erityisestä syystä.

15 §

Kutsunnan aika ja kutsuntaluettelo sekä kutsuntakuulutus

Kutsunnat pidetään vuosittain, ja ne aloitetaan aikaisintaan elokuun 15 päivänä ja päätetään viimeistään joulukuun 15 päivänä.

Kutsunnaanalainen merkitään kutsuntaluetteloon sen kunnan mukaan, jossa hänellä on 1 päivänä tammikuuta ollut kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta tai väestökirjanpitokunta.

Kutsunnan ajasta ja paikasta ilmoitetaan kutsuntakuulutuksella, joka on nähtävillä puolustusvoimien verkkosivuilla ja kunnan ilmoitustaululla vähintään kaksi viikkoa ennen kutsuntoja sekä kutsuntojen ajan. Tarpeen mukaan kuulutus voidaan pitää nähtävänä myös muulla tavoin.

16 §

Läsnäolovelvollisuus kutsunnassa

Kutsunnaanalaisen tulee osallistua kutsuntakuulutuksessa tarkoitettuun kutsuntatilaisuuteen henkilökohtaisesti, jollei häntä ole vapautettu läsnäolovelvollisuudesta.

Aluetoimisto voi vapauttaa henkilökohtaisesta läsnäolovelvollisuudesta kutsunnassa asevelvollisen:

- 1) jolla on vaikea vamma tai sairaus;
- 2) joka on osallistunut 29 §:ssä tarkoitettuun valintakokeeseen ja joka on määrätty palvelukseen; tai
- 3) joka asuu ulkomailla ja on toimitannut lääkärinlausunnon tai muun luotettavan selvityksen, jonka perusteella hänen palveluskelpoisuutensa voidaan määrittää.

Pidätetty, tutkintavanki tai vapausrangistusta suorittava kutsunnaanalainen tarkastetaan hänen vapauduttuaan. Hänen tulee ilmoittaa vapautumisestaan välittömästi aluetoimistolle.

Kutsunnaanalainen, joka ei ole osallistunut kutsuntatilaisuuteen laillisen esteen vuoksi, on velvollinen välittömästi laillisen esteen lakkua näyttämään aluetoimistolle toteen esteensä. Jos kutsunnaanalainen opiskelee kaukana kutsuntapaikkakunnalta tai hänellä on muu perusteltu syy, hän voi aluetoimiston suostumuksella osallistua muuhun saman vuoden kutsuntatilaisuuteen kuin siihen, johon hänen kutsuntakuulutuksen mukaan on osallistuttava.

17 §

Soveltuvuuskoee ja kysely kutsunnassa

Kutsunnaanalainen voidaan määrätä soveltuvuuskokeeseen palveluskelpoisuuden ja palvelukseen määrittämisen edellytysten arvioimista varten. Kokeeseen perustuvan arvion tekee terveydenhuollon ammattihenkilö. Soveltuvuuskokeeseen osallistuneella on oikeus saada tieto kokeen tuloksesta.

Kutsunnaanalaisen vastattavaksi voidaan lisäksi antaa terveydentilaa ja palveluskelpoisuutta koskeva kysely.

18 §

Muut kutsuntaan liittyvät velvollisuudet

Kutsunnaanalaisen tulee noudattaa sotilasviranomaisen ja kutsuntalautakunnan kutsuntatilaisuudessa antamia määräyksiä.

Rangaistus 1 momentissa tarkoitettua mää-

räyksen noudattamatta jättämisestä ja luvattomasta poissaolosta kutsunnasta säädetään 13 luvussa.

19 §

Kutsuntalautakunta

Aluetoimisto asettaa kutsuntojen toimittamista varten toimialueelleen vuodeksi kerrallaan vähintään yhden kutsuntalautakunnan, jossa on puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Kutsuntalautakunnan puheenjohtajan tulee olla asevelvollisuusasioihin perehtynyt virassa oleva upseeri, jolla on kokemusta asevelvollisuusasioiden käsittelemisestä. Muista jäsenistä toisen tulee olla asevelvollisuusasioihin perehtynyt sotilasvirassa palveleva henkilö ja toisen jäsenen sen kunnan edustaja, jonka kutsunnanalaisia kutsuntatoimitus koskee. Lisäksi jäsenistä ainakin yhden tulee olla aluetoimiston virkamies.

Kutsuntalautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä ovat puheenjohtaja ja molemmat muut jäsenet.

20 §

Kutsuntalautakunnan tehtävät

Kutsuntalautakunta päättää asevelvollisen palveluskelpoisuudesta ja sen perusteella asevelvollisen:

- 1) palvelukseen määräämisestä;
- 2) palveluksesta vapauttamisesta; tai
- 3) määräämisestä kutsunnassa toimitettavaan uuteen tarkastukseen.

Kutsuntalautakunta hyväksyy lisäksi asevelvollisen siviilipalvelukseen.

21 §

Asian käsitteleminen kutsuntalautakunnassa

Kutsuntalautakunta käsittelee asiat kutsuntaluettelon mukaan erikseen kunkin kutsunnanalaisen osalta. Asia voidaan 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden osalta käsitellä ja ratkaista ilman, että kutsunnanalainen on läsnä.

Kutsunnanalaisen palveluskelpoisuuden

määrittämisessä kutsuntalautakuntaa avustaa lääkäri, joka tekee ehdotuksen tarkastamiensa asevelvollisten palveluskelpoisuudesta. Ehdotus ei sido kutsuntalautakuntaa.

22 §

Kutsuntaan liittyvät kunnan tehtävät

Kunnan tulee aluetoimiston esityksestä järjestää:

1) asevelvollisten ennakkoterveystarkastus terveystarkastuksessa tai muussa tarkastukseen soveltuvassa paikassa;

2) tarpeellinen määrä lääkäreitä kutsuntaan; ja

3) soveltuvat tilat kutsuntojen toimittamista varten.

Kunnan tulee lisäksi nimetä kutsuntalautakuntaan kunnan edustaja ja tälle tarpeellinen määrä varahenkilöitä.

23 §

Poliisin kutsunnassa antama virka-apu

Kutsuntatilaisuudessa tulee olla tarpeellinen määrä poliisimiehiä valvomassa järjestystä ja antamassa toimivaltaansa kuuluvaa virka-apua.

24 §

Kustannusten korvaaminen

Kunnan järjestämän terveystarkastuksen ja kunnan kutsuntaan järjestämien lääkäreiden kustannusten korvaamisesta säädetään kansanterveyslaissa (66/1972). Kustannukset tilojen järjestämisestä kutsuntaa varten korvataan siten kuin aluetoimisto ja kunta erikseen sopivat.

Kutsuntalautakunnan jäsenenä olevalla kunnan edustajalla on oikeus saada valtion varoista palkkio osallistumisesta kutsuntalautakunnan työhön sekä korvaus matkustamiskustannuksista. Palkkion ja korvausten maksamisen perusteista säädetään puolustusministeriön asetuksella.

Sotilasviranomaisella on oikeus saada 23 §:ssä tarkoitetut palvelut maksutta.

25 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kutsuntojen sekä 14 §:ssä tarkoitettujen terveydentilaa koskevan kyselyn ja ennakkoterveystarkastuksen toimittamisesta. Asetusta tarkentavat yksityiskohtaiset määräykset antaa pääesikunta.

Palveluskelpoisuuden tarkastus ja palveluksesta päättäminen muulloin kuin kutsunnassa

26 §

Aluetoimiston järjestämä tarkastus sekä palveluksesta päättäminen

Aluetoimisto voi tehdä päätöksen asevelvollisen palveluskelpoisuudesta, jos:

- 1) asevelvollinen on jäänyt saapumatta kutsuntaan;
- 2) asevelvollinen on määrätty tarkastukseen 10 §:n 2 momentin mukaisesti;
- 3) asevelvollisen palveluskelpoisuus on muuttunut kutsunnan ja varusmiespalvelukseen astumisen välisenä aikana taikka varusmies- tai kertausharjoituspalveluksen jälkeen; tai
- 4) asevelvollinen on 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö.

Aluetoimisto voi määrätä asevelvollisen osallistumaan tarkastukseen henkilökohtaisesti 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä varten. Asevelvollisen läsnäolo ei ole kuitenkaan välttämätön, jos asevelvolliselle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi ja asevelvollisen terveydentilasta on asevelvollisen toimittama tai muu selvitys, jonka perusteella päätös palveluskelpoisuudesta voidaan tehdä.

Asevelvollinen voi pyytää palveluskelpoisuutensa tarkastamista tai jo määrätyn tarkastuksen aikaistamista. Tällöin sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Aluetoimisto voi tehdä päätöksen asevelvollisen palveluksesta.

Edellä 1 ja 4 momentissa tarkoitettu päätös

tehdään ilman esittelymenettelyä siten kuin aluetoimiston työjärjestyksessä tarkemmin määrätään.

27 §

Tarkastuksen toimittaminen

Palveluskelpoisuuden määrittämisessä avustaa lääkäri, joka tekee ehdotuksen asevelvollisen palveluskelpoisuudesta. Ehdotus ei sido aluetoimistoa.

Asevelvollisen tulee noudattaa sotilasviranomaisen tarkastustilaisuudessa antamia määräyksiä. Rangaistus poissaolosta tarkastuksesta ja tottelemattomuudesta tarkastuksessa säädetään 13 luvussa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin aluetoimiston järjestämästä tarkastuksesta ja tarkastukseen määräämisestä.

4 luku

Palvelukseen määrääminen

28 §

Varusmiespalveluksen aloittamisen ajankohta

Asevelvollinen määrätään aloittamaan varusmiespalvelus yleisenä tai erityisenä palveluksen aloittamispäivänä viimeistään kolmantena kalenterivuonna kutsunnan jälkeen.

Kun varusmiespalvelusta koskeva päätös tehdään muulloin kuin kutsunnassa, asevelvollinen voidaan määrätä aloittamaan palvelus samana vuonna kuin päätös tehdään tai viimeistään toisena kalenterivuonna sen jälkeen.

Asevelvollinen voidaan erityisestä syystä määrätä palvelukseen muuna kuin 1 momentissa tarkoitettuna päivänä. Laillisen esteen takia määräaikana varusmiespalvelukseen saapumatta jääneen asevelvollisen on aloitettava palvelus heti esteen lakattua, jollei hänelle ole määrätty muuta aikaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista varus-

miespalveluksen aloittamispäivistä säädetään puolustusministeriön asetuksella.

29 §

Palvelukseen määrääminen valintakokeen perusteella

Asevelvollisia voidaan valita koulutettavaksi laskuvarjojääkäriksi, sukeltajaksi, sotilassoittajaksi, ilmavoimien tehtäviin, kansainvälisen valmiusjoukon tehtäviin tai muihin erikoistehtäviin valintakokeiden perusteella. Valintakokeeseen kutsutaan koulutukseen vapaaehtoisesti hakeutunut asevelvollinen, joka täyttää koulutukseen hakeutuvalla asetetut vaatimukset.

Pääesikunta ja puolustushaaraesikunta voivat antaa määräyksiä, jotka koskevat erikoiskoulutukseen hakeutuvan annettavia tietoja, tältä vaadittavia fyysisiä ja muita ominaisuuksia sekä erikoiskoulutukseen hyväksymisen perusteita.

30 §

Määräyksen peruuttaminen

Aluetoimisto voi peruuttaa varusmiespalveluksen aloittamista koskevan määräyksen ja määrätä asevelvollisen myöhemmin toimitettavaan tarkastukseen, jos asevelvollinen on ennen palveluksen alkamista vammautunut tai sairastunut niin, että hän ei ole palveluskelpoinen.

Palveluksen aloittamista koskeva määräys voidaan lisäksi peruuttaa ja antaa uusi määräys, jos:

1) asevelvollinen on kutsunnan jälkeen hyväksytty 29 §:ssä tarkoitettuun erikoiskoulutukseen; tai

2) palvelusta ei voida järjestää alkuperäisen määräyksen mukaisesti sen antamisen jälkeen tapahtuneen joukkojen järjestelyn tai muun vastaavan syyn takia.

Palveluksen aloittamista koskeva määräys voidaan peruuttaa myös, jos määräyksen an-

tamisen jälkeen on tullut ilmi seikkoja, jotka osoittavat asevelvollisen olevan vaaraksi palvelusturvallisuudelle.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu uusi määräys palveluksen aloittamisesta voidaan antaa asianosaista kuulematta.

31 §

Palveluksen aloittamisajan ja palveluspaikan muutos

Palveluksen aloittamisajankohtaa voidaan asevelvollisen hakemuksesta muuttaa, jos se on asevelvolliselle erittäin tarpeellista:

- 1) ammattiin valmistumisen vuoksi;
- 2) opiskelun vuoksi;
- 3) taloudellisten asioiden järjestämisen vuoksi; tai
- 4) muun erityisen henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Palveluspaikkaa voidaan asevelvollisen hakemuksesta muuttaa, jos se on asevelvolliselle erittäin tarpeellista erityisen henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös palveluksessa olevan asevelvollisen palvelukseen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua palvelusajan ja palveluspaikan muutosta haetaan kirjallisesti aluetoimistolta. Hakemukseen on liitettävä selvitys 1 ja 2 momentissa tarkoitettua perusteesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hakemus ei ole pätevä syy jäädä pois palveluksesta.

32 §

Kertausharjoitukseen määrääminen

Kertausharjoitukseen voidaan määrätä reserviin kuuluva asevelvollinen.

Määräys osallistua kertausharjoitukseen lähetetään asevelvolliselle vähintään kolme kuukautta ennen harjoituksen alkamista. Määräajasta voidaan asevelvollisen suostumuksella poiketa.

33 §

Kertausharjoitusta koskevan määräyksen peruuttaminen

Aluetoimisto voi peruuttaa kertausharjoitukseen osallistumista koskevan määräyksen, jos asevelvollinen on ennen palveluksen alkamista vammautunut tai sairastunut niin, ettei hän kykene suoriutumaan hänelle suunnitelluista palvelustehtävistä kertausharjoituksessa. Määräys voidaan lisäksi peruuttaa, jos harjoitukseen määrätty asuu pysyvästi ulkomailla eikä määräyksen antajalla ole ollut tästä tietoa määräystä annettaessa.

34 §

Kertausharjoituksesta vapauttaminen

Kertausharjoituksesta voidaan asevelvollisen hakemuksesta vapauttaa asevelvollinen:

- 1) jolle vapautus on tämän perhe- tai taloudellisten olojen taikka ammatin tai elinkeinon harjoittamiseen liittyvien syiden vuoksi erittäin tarpeellinen;
- 2) jonka opintojen aloittaminen tai eteneminen tuntuvasti kärsisi ilman vapauttamista;
- 3) jonka osallistuminen kertausharjoitukseen erityisen vakavasti haittaisi tai vahingoittaisi hänen työnantajansa toimintaa; tai
- 4) asevelvollisen muun erityisen henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vapautusta haetaan kirjallisesti määräyksen antaneelta aluetoimistolta. Hakemukseen on liitettävä tarpeellinen selvitys 1 momentissa tarkoitettusta perusteesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hakemus ei ole pätevä syy jäädä pois palveluksesta.

35 §

Kansanedustajan, valtioneuvoston jäsenen ja Euroopan parlamentin jäsenen palveluksen aloittamisajan siirto ja vapautus kertausharjoituksesta

Asevelvollisen tekemän ilmoituksen perus-

teella hänelle määrättyä varusmiespalveluksen aloittamisaikaa siirretään tai hänet vapautetaan kertausharjoituksesta, jos siirtäminen tai vapauttaminen on tarpeen kansanedustajan tehtävän, valtioneuvoston jäsenyyden tai Euroopan parlamentin jäsenyyden hoitamista varten. Varusmiespalvelus on kuitenkin aloitettava viimeistään sinä vuonna, jona asevelvollinen täyttää 29 vuotta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä kirjallisesti aluetoimistolle ja ilmoitukseen on liitettävä selvitys tehtävästä.

5 luku

Palvelus asevelvollisena ja palveluksen järjestäminen*Varusmiespalvelus*

36 §

Varusmiespalveluksen tarkoitus

Varusmiespalveluksen aikana asevelvolliset koulutetaan ja harjaannutetaan sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin ja siten osataan luodaan edellytykset sodan ajan varalta tarvittavien joukkokokonaisuuksien tuottamiselle.

Varusmiespalveluksen peruskoulutuskauden aikana opetetaan sotilaiden perustaidot, tehdään tarvittavat soveltuvuus- ja kuntotestit sekä arvioidaan soveltuvuus erikois- tai johtajakoulutukseen.

Erikoiskoulutuskaudella annetaan koulutus miehistön tehtäviin, erityistaitoa vaativiin miehistön tehtäviin sekä vaativimpiin miehistön erityistehtäviin. Johtajakoulutuskaudella annetaan koulutus aliupseerin ja upseerin tehtäviin.

Joukkokoulutuskaudella 3 momentissa tarkoitettua koulutuksen saaneet varusmiehet koulutetaan toimimaan sodanajan joukon tehtävissä.

37 §

Palvelusajan määräytyminen

Varusmiespalvelusaika on:

1) miehistön tehtäviin koulutettavalla 180 päivää;

2) miehistön erityistaitoa vaativiin tehtäviin koulutettavalla 270 päivää;

3) upseereiksi, aliupseereiksi ja miehistön vaativimpiin erityistehtäviin koulutettavalla 362 päivää.

Velvollisuus suorittaa varusmiespalvelusta rauhan aikana päättyy sen vuoden lopussa, jona asevelvollinen täyttää 30 vuotta.

38 §

Koulutukseen määrääminen

Varusmies, joka soveltavuuskokeissa ja palvelustehtävissä on osoittanut johtamistaitoa ja soveltuvuutta aliupseerin tai upseerin tehtävään ja jolla on tarpeelliset tiedot ja taidot, voidaan määrätä koulutettavaksi aliupseeriksi tai upseeriksi reserviin.

Varusmies, joka soveltavuuskokeissa ja palvelustehtävissä osoittamiensa taitojen ja ominaisuuksien sekä ennen varusmiespalvelusta saamansa koulutuksen tai hoitamiensa tehtävien perusteella soveltuu 37 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun miehistön erityistaitoa vaativaan tehtävään, joita ovat puolustushaara-, koulutushaara- ja erikoiskoulustehtävät, tai 37 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun miehistön vaativimpaan erityistehtävään, joita ovat osa sotilasajoneuvon kuljettajan ja panssarijoukkojen tehtävistä sekä merivoimien ja ilmavoimien erikoistehtävät, voidaan määrätä koulutettavaksi sellaiseen tehtävään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin koulutukseen määräämisestä ja koulutuksen antamisesta sekä miehistön erityistaitoa vaativista ja miehistön vaativimmista erityistehtävistä.

39 §

Määräyksen tiedoksi

Edellä 38 §:ssä tarkoitettu koulutusta koskeva määräys on annettava varusmiehelle viimeistään kolme kuukautta ennen kuin hänen palvelusaikansa 37 §:n nojalla muuten päättyisi. Ilmoittamista koskevasta määräajasta

voidaan kuitenkin varusmiehen suostumuksella poiketa.

40 §

Koulutuksen keskeyttäminen

Edellä 38 §:ssä tarkoitettu koulutus voidaan keskeyttää, jos varusmies:

1) on estynyt osallistumasta koulutukseen niin pitkän ajan, että koulutustavoitteet eivät toteudu;

2) ei kykene suoriutumaan suunnitellusta koulutuksesta; tai

3) on koulutuksen aikana syyllistynyt rikokseen tai muutoin käyttäytynyt tavalla, joka osoittaa sopimattomuutta 38 §:ssä tarkoitettuun tehtävään tai kyseinen sopimattomuutta koskeva tieto on tullut sotilasviranomaisen tietoon koulutukseen määräämisen jälkeen.

41 §

Palvelusajan lyhentäminen

Jos 38 §:ssä tarkoitettu koulutus on 40 §:n mukaisesti keskeytetty terveydellisen tai muun varusmiehestä riippumattoman syyn takia, hänelle määrättyä 270 tai 362 päivän palvelusaikaa lyhennetään. Jollei 2 momentista muuta johdu, palvelusaika lyhennetään 180 päiväksi, jos varusmies on palvellut alle 180 päivää, ja 270 päiväksi, jos hän on palvellut yli 180 päivää. Palvelusaikaa ei voida lyhentää ilman varusmiehen suostumusta.

Jos varusmies on palvellut yli 270 päivää tai jos hän on suorittanut 38 §:n 1 momentissa tarkoitettuun johtajakoulutukseen kuuluvan ensimmäisen vaiheen, hänen palvelusaijansa voidaan lyhentää vain:

1) erityisen painavasta henkilökohtaisesta syystä; tai

2) jos asianomaiselle ei voida järjestää taroituksenmukaista palvelusta eikä häntä voida sijoittaa pitempää palvelusaikaa edellyttävään tehtävään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin palvelusaikaa lyhennettäessä noudatettavasta menettelystä.

42 §

Osallistuminen palvelusolosuhteita kehittävään toimintaan

Joukko-osastossa on joukko-osaston komentajan alainen varusmiestoimikunta, joka osallistuu varusmiesten aseman ja palvelusolosuhteiden kehittämiseen. Toimikunnalla on puheenjohtaja ja tarvittava määrä muita jäseniä ja toimihenkilöitä. Puheenjohtaja, jäsenet ja toimihenkilöt valitaan varusmiesten joukosta.

Joukko-osaston komentaja vahvistaa toimikunnan kokoonpanon ja määrää toimikunnan työtä ohjaamaan yhden tai useamman palkattuun henkilöstöön kuuluvan.

Varusmiestä saa kieltää osallistumasta 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan vain, jos osallistuminen haittaa hänen koulutustavoitteidensa toteutumista. Kiellosta on kiellon antajan välittömästi ilmoitettava joukko-osaston komentajalle.

Pääesikunta antaa tarkemmat määräykset varusmiestoimikunnan toiminnan järjestelyistä.

43 §

Toiminta palveluksen ulkopuolella

Varusmiespalveluksessa oleva henkilö ei saa harjoittaa elinkeinoa tai ammattia tai ottaa toimittaakseen kunnallista taikka muuta julkista tehtävää ilman joukko-osaston komentajan antamaa lupaa, jos toiminta edellyttää muun kuin vapaa-ajan käyttämistä tai se muutoin voi merkittävästi haitata palvelustehtävien asianmukaista hoitamista.

44 §

Loma ja isyysvapaa

Varusmiespalveluksessa olevalla on oikeus:

1) varusmiespalvelusajan pituuden mukaisesti määräytyvään 6, 12 tai 18 päivän henkilökohtaiseen lomaan, joka myönnetään ilman erikseen esitettävää syytä;

2) oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään 12 päivän isyysvapaaseen.

45 §

Kuntoisuusloma

Varusmiehelle, joka on palveluksessa erityisesti kunnostautunut, voidaan myöntää yhteensä enintään 20 päivää kuntoisuuslomaa koulutustavoitteiden sen salliessa.

Pääesikunta antaa tarkempia määräyksiä kuntoisuusloman myöntämisestä.

46 §

Loma pakottavasta henkilökohtaisesta syystä

Varusmiehelle voidaan edellä tarkoitettujen lomien lisäksi myöntää pakottavasta henkilökohtaisesta syystä lomaa enintään 180 päivää.

47 §

Päätösvalta

Edellä 44 ja 45 §:ssä tarkoitettujen lomien ja vapaan myöntämistä koskevan asian käsittelee ja ratkaisee perusyksikön päällikkö.

Edellä 46 §:ssä tarkoitettua pakottavasta henkilökohtaisesta syystä myönnettävää lomaa koskevan asian käsittelee ja ratkaisee perusyksikön päällikkö, joukkoyksikön komentaja tai joukko-osaston komentaja. Pääesikunta antaa tarkempia määräyksiä toimivallan määräytymisestä loman pituuden perusteella.

Kertausharjoitus

48 §

Kertausharjoituksen tarkoitus

Reservin kertausharjoituksilla:

1) pidetään yllä varusmiespalveluksen aikana saatuja sotilaallisia tietoja ja taitoja sekä koulutetaan vaativampiin tehtäviin;

2) perehdytetään asevelvolliset sotilaallisessa maanpuolustuksessa tapahtuneen kehityksen mukanaan tuomiin muutoksiin;

- 3) harjoitetaan joukkokokonaisuuksia niille suunnitelluissa kokoonpanoissa;
 4) mahdollistetaan sotilaallisen valmiuden joustava kohottaminen.

49 §

Kuuluminen reserviin ja varareserviin

Asevelvollinen kuuluu varusmiespalveluksen jälkeen reserviin:

- 1) miehistöön kuuluva sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 50 vuotta;
- 2) upseeri, opistoupseeri ja aliupseeri sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 60 vuotta;
- 3) upseeri, jolla on everstin tai kommodorin tai niitä ylempi sotilasarvo, niin kauan kuin hän on palveluskelpoinen.

Varareserviin kuuluu asevelvollinen, joka:

- 1) ei ole vielä suorittanut varusmiespalvelusta;
- 2) ei enää kuulu reserviin; tai
- 3) on vapautettu palveluksesta rauhan aikana.

50 §

Velvollisuus osallistua kertausharjoitukseen

Reservissä oleva asevelvollinen on velvollinen osallistumaan kertausharjoitukseen. Harjoitusten yhteenlaskettu enimmäisaika on:

- 1) miehistöllä 40 päivää;
- 2) miehistön erityistaitoa vaativiin ja miehistön vaativimpiin erityistehtäviin koulutulla 75 päivää;
- 3) aliupseerilla, opistoupseerilla ja upseerilla 100 päivää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen aikojen lisäksi asevelvollinen voidaan suostumuksensa mukaisesti määrätä hänen sodan ajan sijoituksensa mukaisen joukon kertausharjoitukseen enintään 20 päiväksi kalenterivuodessa, jos asevelvollinen on puolustusvoimille välttämätön joukon johtamisessa tai koulutuksessa. Palvelukseen määrääminen edellyttää lisäksi asevelvollisen työnantajan kirjallista suostumusta, jos harjoitus tapahtuu työaikana.

Laillisen esteen takia määräaikana harjoitukseen saapumatta jääneen asevelvollisen on

saavuttava harjoitukseen välittömästi esteen lakattua, jollei sotilasviranomainen ole antanut hänelle muuta määräystä.

51 §

Loma ja isyysvapaa

Kertausharjoituksessa olevaan sovelletaan, mitä 44 §:n 2 kohdassa säädetään isyysvapaasta ja 46 §:ssä pakottavasta henkilökohtaisesta syystä myönnettävästä lomasta.

Palvelusajan laskeminen

52 §

Palvelusajan alkaminen ja päättyminen

Palvelusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin asevelvollinen saapuu palvelukseen. Palvelusaikaan lasketaan palveluksen aloittamispäivä ja kotiuttamispäivä.

Asevelvollinen, joka tämän lain mukaan laskettavan palvelusaikansa päättyessä palvelee Suomen alueen ulkopuolella, kotiutetaan hänen palattuaan takaisin Suomen alueelle. Ylimääräisesti palvelut päivät luetaan hyväksi kertausharjoituksena. Etuudet määräytyvät sen palveluksen mukaan, johon asevelvollinen oli määrätty.

Jos asevelvollinen tämän lain mukaan laskettavan palvelusaikansa päättyessä suorittaa arestirangaistusta, hänen palveluksensa jatkuu rangaistuksen suorittamisen ajan.

53 §

Palvelusaikaan kuulumaton aika

Varusmiespalveluksessa tai kertausharjoituksessa olevan palvelusaikaa ei ole:

- 1) aika, jonka hän on 46 §:ssä tarkoitettulla lomalla;
- 2) aika, jonka hän on ollut luvattomasti poissa palveluksesta;

3) arestiaika siltä osin kuin hän on suorittanut arestirangaistusta yhteensä yli kymmenen vuorokautta;

4) aika, jonka hän on ollut vapautensa menettäneenä rikoksesta epäiltynä;

5) yleisessä rangaistuslaitoksessa suoritetun vankeusrangaistuksen taikka samalla kertaa täytäntöön pantavan arestirangaistuksen aika.

Palvelusaikaa laskettaessa palvelusajasta vähennetään 1 momentin perusteella täydet kalenterivuorokaudet.

Yhteiset säännökset

54 §

Sotilasvala ja sotilasvakuutus

Tässä laissa tarkoitettussa palveluksessa olevan asevelvollisen on valintansa mukaan joko vannottava sotilasvala tai annettava sotilasvakuutus.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sotilasvalan ja vakuutuksen kaavasta sekä sotilasvalaa vannottaessa ja vakuutusta annettaessa noudatettavasta menettelystä.

55 §

Opetuskieli ja komentokieli

Asevelvollisten opetuskieli on suomi tai ruotsi. Suomen- tai ruotsinkielisellä asevelvollisella on oikeus tulla määräytyksi joukko-osastoon, jonka opetuskieli on hänen äidinkieltensä.

Opetuskielenä voidaan käyttää muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua kieltä, kun opetus liittyy kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan taikka kun siihen on muu erityinen syy.

Puolustusvoimien komentokielestä säädetään kielilaisissa (423/2003).

56 §

Syrjintäkielto

Tähän lakiin perustuvaa asevelvollisuutta täytäntöön pantaessa ketään ei saa ilman hy-

väksyttävää perustetta asettaa eri asemaan iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

57 §

Palvelusvelvollisuus ja paikallaolovelvollisuus

Asevelvollisen tulee palvella hänelle määrättyssä joukossa sekä noudattaa lakiin perustuvan toimivallan nojalla annettuja sotilaallista järjestystä ja palvelusta koskevia määräyksiä, esimiehen käskyjä ja muita palvelukseen kuuluvia velvollisuuksiaan.

Palveluksessa olevan asevelvollisen tulee olla hänelle määrättyssä palveluspaikassa silloin, kun hänelle ei ole annettu lupaa poistua sieltä.

Palvelusvelvollisuuden ja paikallaolovelvollisuuden tarkemmasta sisällöstä määrätään sotilaskäskynä annettavalla ohjesäännöllä.

58 §

Lepo ja vapaa-aika

Palveluksessa olevalla on oikeus riittävään lepoon sekä virkistystä varten tarpeelliseen vapaa-aikaan, jota sotilasviranomaisen luvalla voidaan viettää myös palveluspaikan ulkopuolella.

Levosta ja vapaa-ajasta määrätään tarkemmin sotilaskäskynä.

59 §

Lupa poistua palveluspaikasta

Asevelvolliselle voidaan myöntää lupa lyhytaikaisesti poistua 57 §:ssä tarkoitettusta palveluspaikasta:

1) lääkärinlausunnon perusteella sairaudesta tai vammautumisesta toipumisen takia;

2) lähiomaisen kuolemantapauksen tai tämän äkillisen vakavan sairauden takia;

3) muun henkilökohtaisen pakottavan syyn takia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun asian kä-

sittelee ja ratkaisee perusyksikön päällikkö, joukkoyksikön komentaja, joukko-osaston komentaja tai kertausharjoituksen johtaja. Pääesikunta antaa tarkempia määräyksiä toimivallan määräytymisestä.

60 §

Palveluksen keskeyttäminen

Joukko-osaston komentaja voi keskeyttää asevelvollisen tässä laissa tarkoitetun palveluksen ja kotiuttaa asevelvollisen, jos:

1) asevelvollisen koulutus on keskeytetty 40 §:n 1 kohdan nojalla ja asevelvollinen on kykenemätön myös muuhun palvelukseen pitkähkön ajan;

2) asevelvollinen on epäiltynä sellaisesta rikoksesta tai käyttäytyy sellaisella tavalla, että on perusteltua aihetta epäillä, että asevelvollinen voi vakavasti vaarantaa muiden palvelusturvallisuuden;

3) asevelvollisen palveluskelpoisuus puuttuu 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla pitkähkön ajan.

Lisäksi asevelvollisen palvelus voidaan puolustusministeriön päätöksen mukaisesti keskeyttää, jos se on välttämätöntä vakavan kulkutaudin leviämisen estämiseksi tai muusta pakottavasta syystä.

Jos asevelvollinen on tehnyt hakemuksen siviilipalvelukseen tai täydennyspalvelukseen, hänen palveluksensa keskeytetään ja hänet kotiutetaan.

Asevelvollista on kuultava henkilökohtaisesti, jos palvelus keskeytetään 1 momentissa tarkoitetulla perusteella.

61 §

Koulutus sotilaalliseen kriisinhallintaan

Varusmiespalveluksen ja kertausharjoituksen aikana voidaan antaa koulutusta kansainvälisen sotilaallisen kriisinhallinnan edellyttämien valmiuksien luomiseksi niille asevelvollisille, jotka vapaaehtoisesti hakeutuvat sellaiseen koulutukseen.

Pääesikunta antaa määräyksiä tiedoista, jotka koulutukseen hakeutuvan tulee antaa, koulutukseen hakeutuvalta vaadittavista fyy-

sisistä ja muista ominaisuuksista sekä koulutukseen hyväksymisestä.

62 §

Palveluksen järjestäminen ulkomailla

Varusmiespalvelusta suorittava tai kertausharjoitukseen osallistuva asevelvollinen voidaan määrätä lyhytaikaisesti palvelukseen ulkomaille, jos hän:

1) osallistuu 61 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen;

2) suorittaa 1 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen liittyviä tukitehtäviä;

3) osallistuu nimenomaisen suostumuksensa mukaisesti virka-apuosastoon, jonka tehtävänä on antaa virka-apua Suomen rajojen ulkopuolella;

4) osallistuu tavanomaiseen laivapalvelukseen Suomen aluevesien ulkopuolella;

5) osallistuu nimenomaisen suostumuksensa nojalla kansallista puolustusta edistävään kansainväliseen sotilaalliseen harjoitukseen; tai

6) osallistuu vierailuun, esiintymismatkaan, urheilukilpailuun tai muuhun vastaavaan palvelukseensa liittyvään sellaiseen tehtävään, johon ei sisälly sotilaallisia harjoituksia.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun virka-apuun sovelletaan lisäksi, mitä 78 §:n 1 momentissa säädetään.

63 §

Terveystarkastus

Asevelvollinen voidaan määrätä hänen terveydentilansa toteamiseksi lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastukseen ja tutkimukseen, jos se on tarpeen palvelustehtävien hoitamisen edellytysten selvittämiseksi tai palveluskelpoisuuden määrittämiseksi.

Varusmiespalveluksessa olevan terveydentila ja palveluskelpoisuus on selvitettävä kahden viikon kuluessa palveluksen alkamisesta. Terveystila on tarkastettava lisäksi ennen palvelusajan päättymistä sekä muulloinkin tarvittaessa. Muun tässä laissa tarkoitetun palveluksen aikana asevelvollisen terveyden-

tila selvitetään asianomaiselle palveluksen alussa ja sen päättyessä tehtävällä kyselyllä sekä tarvittavilla tutkimuksilla.

64 §

Soveltuvuuskoee

Palveluksessa oleva asevelvollinen voidaan määrätä soveltuvuuskoekseen tässä laissa tarkoitettuun tehtävään sijoitettavuuden ja palvelustehtävien hoitamisen edellytysten arvioimista varten. Koekseen perustuvan arvioinnin tekee terveydenhuollon ammattihenkilö. Arvio ilmoitetaan varusmiehelle henkilökohtaisesti.

65 §

Huumausaineen käyttöä selvittävä tutkimus

Edellä 63 §:ssä tarkoitettussa tutkimuksessa voidaan tässä laissa tarkoitettussa palveluksessa olevan osalta selvittää myös huumausainelain (1289/1993) 2 §:ssä tarkoitettua huumausaineen käyttöä. Huumausaineen käyttöä selvittävään tutkimukseen voidaan asevelvollisen antaman suostumuksen nojalla määrätä asevelvollinen, jonka on tarkoitus toimia sellaisessa tehtävässä, joka edellyttää tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä ja jossa tehtävän suorittaminen huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena voi:

- 1) vaarantaa asevelvollisen itsensä tai toisen henkeä, terveyttä tai palvelusturvallisuutta;
- 2) vaarantaa liikenneturvallisuutta; tai
- 3) vaarantaa palvelustehtävissä saatujen tietojen suojaa ja siten aiheuttaa haittaa tai vahinkoa salassapitosäännösten suojaamille yleisille eduille.

Palveluksessa oleva asevelvollinen voidaan määrätä tutkimukseen 1 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä riippumatta, jos on perusteltua aihetta epäillä, että hän on huumausaineen vaikutuksen alaisena palveluksessa tai että hän on riippuvainen huumeista. Tutkimuksesta kieltäytynyt on velvollinen alistumaan pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 9 §:ssä tarkoitettuun henkilönkatsastukseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tarkastuksen ja tutkimuksen toimittamisesta sekä 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä.

66 §

Asevelvollisen ulkoasu

Palveluksessa olevan asevelvollisen tulee käyttää sotilaspukua, jollei palvelustehtävän laadun tai muun syyn takia yksittäistapauksessa toisin määrätä. Asevelvollisen ulkoasun on täytettävä sotilaallisesta yhdenmukaisuudesta ja palvelusturvallisuudesta johtuvat vaatimukset.

Tarkempia määräyksiä tässä laissa tarkoitettussa palveluksessa olevan ulkoasusta annetaan sotilaskäskynä.

Sotilaspuvuista säädetään puolustusvoimista annetussa laissa.

6 luku

Aseeton palvelus

67 §

Aseeton palvelus

Asevelvollinen, joka vakuuttaa vakaumukseen perustuvien omantunnonsyiden estävän suorittamasta asevelvollisuutta aseellisessa palveluksessa ja joka hakee aseettomaan palvelukseen, vapautetaan aseellisesta palveluksesta ja määrätään aseettomaan palvelukseen.

Aseettomaan palvelukseen määrättyä sanotaan tässä laissa aseettomaksi.

68 §

Aseettoman palveluksen järjestäminen

Aseettoman palvelus järjestetään siten, ettei aseettoman vakaumus joudu ristiriitaan palvelustehtävien täyttämisen kanssa.

Aseeton ei ole velvollinen palveluksessa käyttämään asetta tai ampumatarvikkeita, harjoittelemaan niiden käyttämistä eikä osallistumaan niiden huoltoon. Sama koskee

muita välineitä ja tarvikkeita, jotka on tarkoitettu välittömästi vihollisen tuhoamiseen tai vahingoittamiseen.

Muutoin aseettoman on suoritettava tämän lain mukaista palvelusta ja häneen sovelletaan, mitä sotilaasta säädetään.

69 §

Aseettoman palvelusaika

Aseettoman varusmiespalvelusaika on 270 päivää, jollei häntä määrätä koulutukseen, joka edellyttää 362 päivän palvelusaikaa.

70 §

Aseettomaan palvelukseen hakeminen

Hakemus aseettomaan palvelukseen annetaan kutsunnassa kutsuntalautakunnalle taikka toimitetaan aluetoimistolle tai sen joukko-osaston komentajalle, jossa asianomainen palvelee.

Ulkomailla asuva asevelvollinen voi jättää hakemuksen myös 126 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle.

Hakemukseen tulee sisältyä vakuutus 67 §:ssä tarkoitettujen omantunnonsyiden olemassaolosta. Hakemus tehdään lomakkeella, jonka kaavan pääesikunta vahvistaa.

71 §

Siirtyminen aseettomasta aseelliseen palvelukseen

Aseettomana palveleva voi siirtyä aseelliseen palvelukseen, jos hänelle voidaan antaa aseita ja ampumatarvikkeita koskeva koulutus jäljellä olevana palvelusaikana tarkoituksemukaisella tavalla.

Aseettoman tulee hakea siirtoa aseelliseen palvelukseen kirjallisesti aluetoimistolta. Jos aseeton on palveluksessa, hakemus tulee toimittaa joukko-osaston komentajalle.

Siirtyminen aseettomasta palveluksesta aseelliseen palvelukseen ei vaikuta asevelvolliselle jo määrätyn palvelusajan pituuteen.

72 §

Siirtyminen aseellisesta aseettomaan palvelukseen

Aseellisessa palveluksessa olevan asevelvollisen, joka 67 §:ssä mainituilla perusteilla hakee aseettomaan palvelukseen, on palveltava aseettomana palvelupaikassaan, kunnes hänen hakemuksensa on käsitelty ja päätös hänen palvelumuodostaan tehty.

Aseettomaan palvelukseen määrätyn aseellisessa palveluksessa olleen jäljellä oleva varusmiespalvelusaika lasketaan siten, että jo palvellut päivät vähennetään sellaisenaan uuden palvelumuodon mukaan määräytyvästä palvelusajasta. Edellä 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen käsittelyyn tarvittava aika luetaan asevelvolliselle palvelusajaksi siinä palveluksessa, johon hänet asian tultua käsiteltyksi määrätään.

Aseettomaan palvelukseen siirtyminen ei lyhennä asevelvolliselle jo määrättyä 180 päivää pitempää palvelusaikaa.

73 §

Päätösvalta

Edellä 67 §:ssä tarkoitettu aseellisesta palveluksesta vapauttaa ja aseettomaan palvelukseen määrää kutsuntojen yhteydessä kutsuntalautakunta ja muutoin aluetoimisto.

Päätöksen 71 §:ssä tarkoitettu aseettomassa palveluksessa olevan palveluksen jatkamisesta aseellisessa palveluksessa tekee aluetoimisto.

7 luku

Toisen valtion kansalaisuus ja asevelvollisuuden suorittaminen

74 §

Varusmiespalveluksesta vapauttaminen toisessa valtiossa suoritettua palveluksen perusteella

Suomen kansalaiseksi otettu toisen valtion

kansalainen sekä Suomen kansalainen, jolla on tai on ollut myös toisen valtion kansalaisuus, vapautetaan hakemuksesta varusmiespalveluksen suorittamisesta rauhan aikana, jos asianomainen on sanotussa valtiossa suorittanut asevelvollisen rauhanaikaiseen palvelusvelvollisuuteen kuuluvaa palvelusta vähintään neljä kuukautta.

Päätöksen 1 momentissa tarkoitettuun asiassa tekee aluetoimisto.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettua hakemuksen tekemisestä ja käsittelemisestä.

75 §

Ulkomailla asuvan toisen valtion kansalaisen velvollisuus tulla kutsuntaan ja palvelukseen

Asevelvollisella ei ole velvollisuutta tulla kutsuntaan eikä varusmiespalvelukseen, jos hänellä on myös toisen valtion kansalaisuus ja hänen asuinpaikkansa on viimeiset seitsemän vuotta ollut muualla kuin Suomessa. Asevelvollinen voidaan kuitenkin määrätä palvelukseen, jos hän muuttaa Suomeen ennen sen vuoden loppua, jona hän täyttää 30 vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettuun palvelukseen määräämisessä noudatettavasta menettelystä.

76 §

Varusmiespalveluksesta vapauttaminen toisen valtion kansalaisuuden perusteella

Varusmiespalveluksesta vapautetaan rauhan aikana hakemuksesta Suomen kansalainen, jolla on myös toisen valtion kansalaisuus, jos asianomaisen asuinpaikka ei ole Suomessa ja hän osoittaa, että hänen tosiasialliset siteensä perheen, opiskelun, toimeentulon taikka muiden henkilökohtaisten asioiden osalta ovat muualle kuin Suomeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan peruuttaa ja asianomainen määrätä varusmiespalvelukseen, jos vapauttamisen edellytyksissä on tapahtunut olennainen muutos sen vuoksi, että asevelvollinen on ennen sen

vuoden loppua, jona hän täyttää 30 vuotta, muuttanut asumaan Suomeen.

Päätöksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun asiassa tekee aluetoimisto.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tässä pykälässä tarkoitettua hakemuksen tekemisestä ja käsittelemisestä.

77 §

Kansainvälisen sopimuksen soveltaminen

Asevelvollisen, joka vetoaa toisen valtion kansalaisuuteen ja 3 §:n 4 momentissa tarkoitettuun sopimukseen, tulee toimittaa sotilasviranomaiselle tarvittaessa selvitys kansalaisuuksistaan ja asevelvollisuuden suorittamisesta muussa valtiossa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettua selvityksen tekemisestä ja asian käsittelemisestä.

8 luku

Maanpuolustusvelvollisuuteen perustumaton palvelus

78 §

Palveluksessa olevan asevelvollisen määrääminen puolustusvoimien ulkopuoliseen tehtävään

Tässä laissa tarkoitettuun palveluksessa oleva asevelvollinen voidaan palvelustehtävään määrätä puolustusvoimista annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 a kohdassa tarkoitettuun virka-aputehtävään ja 2 b kohdassa tarkoitettuun pelastustehtävään. Pelastustehtävässä tai virka-apua annettaessa asevelvolliset eivät saa osallistua:

1) vaarallisten henkilöiden kiinniottamiseen;

2) räjähteiden raivaamiseen;

3) aseellista voimankäyttöä edellyttäviin tehtäviin; eikä

4) muihin vastaaviin vaarallisiin tehtäviin.

Palveluksessa oleva asevelvollinen voidaan lisäksi tarvittaessa määrätä puolustus-

voimien ulkopuoliseen maanpuolustusta tai sotilaallista koulutusta edistävään tehtävään, joita ovat:

- 1) yleishyödylliset keräykset;
- 2) suurten yleisö- ja muiden tapahtumien turvallisuusjärjestelyt;
- 3) sotaveteraanien ja veteraanijärjestöjen tukeminen;
- 4) harjoitukseen käytettävien kiinteistöjen kunnostaminen;
- 5) muut vastaavat maanpuolustusta tai sotilaallista koulutusta edistävät tehtävät.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa tehtävässä osastoa johtaa sen päälliköksi määrätty puolustusvoimien sotilasvirassa palveleva henkilö.

79 §

Reserviläisen palvelus suuronnettomuus- ja muussa vakavassa tilanteessa

Tasavallan presidentti voi valtioneuvoston esityksestä päättää, että pääesikunta voi määrätä reservissä olevia asevelvollisia lyhyeksi, kuitenkin enintään 14 päivän ajaksi, puolustusvoimissa saamansa erityiskoulutuksen mukaisesti lääkintä-, pioneeri-, viesti-, kuljetus- ja suojelualan sekä muihin vastaaviin tehtäviin, joihin ei liity sotilaallisten voimakeinojen käyttämistä, jos se on välttämätöntä valmiuslain (1080/1991) 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettussa suuronnettomuustilanteessa silloin, kun tilanne on erityisen vakava, sekä tilanteessa, jossa laajalle levinnyt vaarallinen kulcutauti vastaa vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä osastoa johtaa sen päälliköksi määrätty sotilas.

80 §

Määräys astua palvelukseen

Reservissä oleva asevelvollinen voidaan 79 §:ssä tarkoitettun päätöksen nojalla määrätä astumaan palvelukseen välittömästi.

Asevelvollinen voidaan hakemuksesta vapauttaa 79 §:ssä tarkoitettusta palveluksesta, jos vapautus on erittäin tarpeellinen asevelvollisen perhe- tai taloudellisten olojen taikka

ammatin tai elinkeinon harjoittamisen takia. Hakemus ei ole pätevä syy jäädä pois palveluksesta.

Päätöksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa asiassa tekee aluetoimisto.

81 §

Sovellettavat säännökset ja asetuksenantovaltuus

Edellä 78 §:ssä tarkoitettuun palvelukseen sovelletaan asianomaista palvelusta ja siihen kuuluvia etuuksia koskevia säännöksiä.

Edellä 79 §:ssä tarkoitettuun palvelukseen sovelletaan 54—60 ja 63—66 §:n säännöksiä palveluksen järjestämisestä. Lisäksi sovelletaan, mitä 44 §:n 2 kohdassa säädetään isyysvapaasta ja 46 §:ssä pakottavasta henkilökohdaisesta syystä myönnettävästä lomasta. Palvelukseen kuuluvien etuuksien osalta noudatetaan lisäksi, mitä valmiuslain 24 §:ssä säädetään työvelvollisuussuhteessa olevalle suoritettavista etuuksista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 78 ja 79 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä ja menettelystä tehtäviin määrättäessä.

9 luku

Ylimääräinen palvelus ja palvelus liikekannallepanon aikana

82 §

Ylimääräisen palveluksen tarkoitus

Ylimääräisen palveluksen tarkoituksena on kohottaa ja ylläpitää puolustusvalmiutta ja harjoittaa joukkokokonaisuuksia niille suunnitellussa kokoonpanossa niin, että joukko voidaan tarvittaessa määrätä liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen.

83 §

Päätös ylimääräisestä palveluksesta

Tasavallan presidentti voi normaaliolojen vakavassa häiriötilanteessa tai poikkeusolois-

sa päättää puolustusvoimista annetun lain 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa sotilaskäskyasioiden päätöksentekojärjestyksessä, että puolustusvoimat voi määrätä reserviin kuuluvia asevelvollisia ylimääräiseen palvelukseen. Päätös annetaan määräajaksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, ja se on peruutettava, kun puolustusvalmiuden kohottamiseen ja ylläpitämiseen johtanut tilanne sen sallii.

Palvelukseen voidaan määrätä astumaan välittömästi.

84 §

Ylimääräisestä palveluksesta vapauttaminen

Asevelvollinen voidaan hakemuksesta vapauttaa ylimääräisestä palveluksesta, jos vapautus on välttämätön asevelvollisen perhe- tai taloudellisten olojen taikka ammatin tai elinkeinon harjoittamisen takia.

Päätöksen 1 momentissa tarkoitettussa asiassa tekee aluetoimisto.

85 §

Ylimääräisestä palveluksesta kotiuttaminen

Ylimääräisessä palveluksessa oleva asevelvollinen kotiutetaan, kun puolustusvalmiuden kohottaminen ja ylläpitäminen sen sallii, kuitenkin viimeistään seitsemän päivän kuluessa siitä, kun 83 §:ssä tarkoitettu tasavallan presidentin päätös on lakannut olemasta voimassa.

86 §

Liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen määrääminen

Puolustusvoimien liikekannallepano voi olla osittainen tai yleinen. Osittaisen liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen voidaan määrätä reserviin kuuluva asevelvollinen. Yleisen liikekannallepanon aikana myös varareservi tai osa siitä voidaan määrätä palvelukseen, 50 vuotta täyttäneet ainoastaan eduskunnan suostumuksella.

Liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen voidaan tarvittaessa määrätä puolustus-

ministeriön kuulutuksella. Palvelukseen voidaan määrätä astumaan välittömästi.

87 §

Palveluksesta rauhan aikana vapautetun määrääminen palvelukseen

Asevelvollisuuden suorittamisesta rauhan aikana terveydellisestä syystä vapautettu asevelvollinen voidaan yleisen liikekannallepanon aikana määrätä kutsuntaan tai 26 §:ssä tarkoitettuun tarkastukseen sekä määrätä palvelukseen, jos hänet todetaan palveluskelpoiseksi.

88 §

Omantunnonsyiden perusteella kieltäytyvän palvelus

Asevelvollinen, joka on vapautettu tämän lain mukaisesta palveluksesta rauhan aikana vakaumukseen perustuvien omantunnonsyiden takia, voidaan liikekannallepanon aikana määrätä valmiuslaissa tarkoitettuun työhön.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös 118 §:n 4 momentissa tarkoitettuun asevelvolliseen.

89 §

Palvelukseen kutsumatta jättäminen hakemuksesta yleisen tai sotilaallisen edun vuoksi

Asianomaisen viraston, laitoksen, yhteisön tai muun työnantajan hakemuksesta liikekannallepanon varalta palvelukseen voidaan jättää määräajaksi tai toistaiseksi kutsumatta julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai siihen rinnastettavassa tehtävässä olevia, erityisen ammatin harjoittajia sekä muita, joiden palvelukseen kutsuminen saattaisi vaarantaa puolustusvoimien varustamista tai ylläpitoa, yleistä taloutta tai muita yleisiä etuja.

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen jätetään kutsumatta myös asevelvollinen, joka toimii 35 §:ssä tarkoitettussa tehtävässä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hakemus tehdään aluetoimistolle, joka päättää hakemuksen hyväksymisestä. Aluetoimisto voi

peruuttaa tekemänsä hyväksymispäätöksen, jos vapauttamisen edellytyksissä on tapahtunut olennainen muutos. Pääesikunta antaa tarkempia määräyksiä hakemusmenettelystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu hakemus ei ole pätevä syy jäädä pois palveluksesta.

90 §

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen sovellettavat säännökset

Ylimääräiseen palvelukseen ja liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen sovelletaan 54—60 ja 63—66 §:n säännöksiä palveluksen järjestämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan ylimääräisen palveluksen ja liikekannallepanon aikana säätää poikkeuksia 15 §:ssä tarkoitusta kutsunnan ajasta, kutsuntakuulutuksesta ja kutsuntaluettelosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 88 §:ssä tarkoitettua työstä ja menettelytavoista työhön määrättäessä.

10 luku

Asevelvollisrekisteri

91 §

Asevelvollisrekisterin käyttötarkoitus

Asevelvollisrekisteri on valtakunnallinen, automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettävä henkilörekisteri, jota pidetään asevelvollisten ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa tarkoitettuun palvelukseen hakeutuneiden, palveluksessa olevien ja palveluksen suorittaneiden palveluskelpoisuuden määrittämistä ja palvelukseen määräämistä, kansallisen ja kansainvälisen koulutuksen ja palveluksen suunnittelua ja järjestämistä, ylentämistä ja palkitsemista, poikkeusolojen tehtäviin sijoittamista ja varautumista varten.

Asevelvollisrekisterissä voidaan lisäksi käsitellä muun kuin asevelvollisen henkilötie-

toja poikkeusolojen tehtäviin sijoittamista ja varautumista varten, kun tieto koskee:

1) puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen palveluksessa olevaa;

2) vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettun sitoumuksen antanutta;

3) sotilaallisessa kriisinhallintatehtävässä tai rauhanturvatehtävässä palvelevaa tai palvelutta.

Asevelvollisrekisteriin voi kuulua myös manuaalisesti pidettäviä, asevelvollisen palveluskelpoisuuteen ja asevelvollisuuden suorittamiseen liittyviä asiakirjoja.

Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä.

92 §

Asevelvollisrekisterin pitäjä

Asevelvollisrekisterin pitäjiä ovat pääesikunta, puolustushaaran esikunta, sotilasläänin esikunta ja aluetoimisto toimialueellaan sekä joukko-osasto sen palveluksessa olevien osalta.

93 §

Tietojen käsittely

Sotilasviranomainen saa käsitellä asevelvollisrekisterissä olevia tietoja siinä laajuudessa kuin tiedot ovat tarpeen viranomaisen 91 §:ssä tarkoitettun tehtävän hoitamiseksi. Tietoja, jotka koskevat asevelvollisen terveydentilaa, sairautta, vammaisuutta tai häneen kohdistettua hoitotoimenpidettä sekä tietoja epäilystä rikoksesta tai rangaistuksesta saa käsitellä ainoastaan silloin, kun tietojen käsittely on välttämätöntä sotilasviranomaisen yksittäisen tehtävän suorittamiseksi tai 9 §:ssä tarkoitettun palvelusturvallisuuden varmistamiseksi.

94 §

Asevelvollisrekisterin tietosisältö

Asevelvollisrekisteriin saadaan 91 §:ssä

tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten tallettaa henkilön perustietoina täydellinen nimi, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, siviilisääty, ammatti, syntymäkotikunta, kotikunta ja siellä oleva asuinpaikka, väestökirjanpitokunta, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto sekä sotilasarvo.

Asevelvollisrekisteriin saadaan lisäksi tallettaa 91 §:ssä tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi tarpeellisia asevelvollista koskevia seuraavia tietoja:

- 1) koulutus ja suoritettut tutkinnot;
- 2) ajokortti;
- 3) palveluskelpoisuus ja soveltavuuskokeen perusteella tehty arvio;
- 4) palvelus, palveluspaikka ja -aika;
- 5) sotilasvala ja sotilasvakuutus;
- 6) koulutuksen ja osaamisen mukainen sopiavuus ja sijoitus;
- 7) tiedot terveydentilatilasta, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen palveluksen, sijoittelun tai asevelvollisuuden kannalta;
- 8) tuntuimerkit;
- 9) kurinpitomenettelyssä määrätty seuraamukset ja sotilasoikeudenkäyntiasiana käsitellyistä rikoksista tuomitut rangaistukset sekä muut rangaistukset ja seuraamukset, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen palveluksen, sijoittelun tai sotilasarvon kannalta;
- 10) väestökirjanpidon paikallisviranomaisena oleva maistraatti sekä kirkkokunta tai muu uskonnollinen yhdyskunta ja sen seurakunta;
- 11) perheoikeudellinen asema sekä lähiomaisen nimi ja osoite;
- 12) vajaavaltaisuus, toimintakelpoisuuden rajoitus ja edunvalvoja;
- 13) onko asevelvollinen säilytettävänä rangaistuslaitoksessa taikka hoidettavana sairaalassa tai muussa sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin asevelvollisrekisterin tietosisälöstä.

95 §

Asevelvollisen tiedonantovelvollisuus

Asevelvollisen tulee huolehtia siitä, että hänen asuinpaikkansa, osoitteensa ja muut

yhteystietonsa, hänen palveluskelpoisuutensa vaikuttavat seikat sekä tiedot kansalaisuuksista ovat sotilasviranomaisen tiedossa.

Asevelvollisen on annettava 1 momentissa tarkoitettujen tietojen 92 §:ssä tarkoitettujen sotilasviranomaiselle tämän niitä tiedustellessa sekä vastattava viranomaisen tekemään kirjalliseen kyselyyn 14 päivän kuluessa päivästä, jona hän on saanut kyselystä tiedon.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 2 momentissa tarkoitettujen kirjallisen kyselyn tekemisestä ja tietojen antamisesta.

96 §

Tietojen saanti viranomaiselta, yhteisöltä ja yksittäiseltä henkilöltä

Rekisterinpitäjällä on sille 91 §:ssä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, salassapitosäännösten estämättä saada asevelvollisrekisteriä varten välttämättömiä tietoja seuraavasti:

1) väestötietojärjestelmästä väestötietolain (507/1993) 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja kutsun- varten seuraavana vuonna 18 vuotta täyttävistä asevelvollisista sekä muista asevelvollisista palvelukseen määräämistä ja sijoittelua varten;

2) potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettuja julkiselta ja yksityiseltä terveydenhuollon palvelujen antajalta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä tietoja asevelvollisen terveydentilasta hänen palveluskelpoisuutensa määrittämistä varten;

3) terveystieteiden tutkimuskeskukselta, mielenterveystoimistolta, sairaalalta tai muulta mielenterveys- työtä tekevältä taholta tietoja mielenterveys- laissa (1116/1990) tarkoitettujen mielenterveys- palvelujen antamisesta asevelvolliselle, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen palveluskelpoisuuden tai palveluksen järjestämi- sen kannalta;

4) sosiaaliviranomaiselta tietoja asevelvol- lisen sosiaalisesta ja taloudellisesta tilan- teesta, jos tiedoilla on merkitystä päätettäessä palveluspaikasta ja palveluksen ajankohdasta sekä palveluksen järjestämisestä;

5) poliisiviranomaiselta tietoja poliisin asevelvolliseen kohdistamista, epäillystä rikoksesta johtuvista virkatoimista ja asevelvolliseen kohdistetuista seuraamuksista, jos tiedoilla on merkitystä asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi 38 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen ja tehtävään sekä asevelvollisen sijoitettavuuden arvioimiseksi ja hänen palveluksensa järjestämiseksi;

6) oikeushallinnon tietojärjestelmistä syyttäjän käsiteltävänä olevista rikosasioista, syyttäjän päätöksistä, tuomioistuimessa viireillä olevista tai olleista rikosasioista, tuomioistuinten lainvoimaisista ratkaisuksista asevelvollisen sopivuuden arvioimiseksi 38 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen ja tehtävään sekä hänen sijoitettavuutensa arvioimiseksi taikka asevelvollisen palkitsemisen ja ylentämisen edellytysten arvioimiseksi; tietojen saamisesta rikosrekisteristä säädetään kuitenkin rikosrekisterilaissa (770/1993);

7) rajavartiolaitokselta tietoja rajavartiolaitoksessa varusmiespalveluksen suorittaneesta, tämän palveluksesta, palveluskelpoisuudesta ja palveluskelpoisuuden määräytymisen perusteesta ja sijoitettavuudesta tässä laissa tarkoitettuun tehtävään sijoitettavuuden arvioimiseksi;

8) siviilipalvelusviranomaiselta siviilipalvelusvelvollisen perustiedot sekä tietoja hänen palveluksestaan ja palveluskelpoisuudestaan poikkeusolojen aikaiseen tehtävään varautumista varten;

9) Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä vapaaehtoiseen maanpuolustukseen osallistuvan 94 §:n 1 momentissa tarkoitettuja perustietoja sekä tietoja henkilön sijoituksesta tässä laissa tarkoitettuun tehtävään hänen sijoitettavuutensa arvioimiseksi;

10) Maahanmuuttovirastolta henkilön kansalaisuutta koskevia tietoja sen selvittämiseksi, onko henkilö velvollinen suorittamaan palvelusta tämän lain nojalla;

11) vankeinhoitoviranomaiselta tieto rangaistuslaitoksessa säilytettävästä kutsunanalaisesta tai palvelukseen määrättävästä ja tämän vapautumisajankohdasta kutsunnan ja palveluksen järjestämistä varten;

12) sosiaali- tai terveydenhuollon laitokselta ja muulta vastaavalta laitokselta tieto laitoksessa olevan kutsunanalaisen ja palve-

lukseen määrätyn vapautumisajankohdasta, jos asianomainen ei pääse laitoksesta vapaasti poistumaan, palvelukseen määräämistä ja hänen palveluksensa järjestämistä varten;

13) Kansaneläkelaitokselta tieto asevelvollisesta, jolle on myönnetty kansaneläkelain (568/2007) mukainen työkyvyttömyyseläke tai vammaistukilain (124/1988) mukainen vammaistuki tässä laissa tarkoitettuun tehtävään sijoitettavuuden ja palveluskelpoisuuden arvioimiseksi.

Rekisterinpitäjällä on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa maksutta tai tietojen irrottamiskustannuksiin perustuvaa vastiketta vastaan siten kuin siitä asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovietaan. Ennen tietojen luovuttamista asevelvollisrekisteriin teknisen käyttöyhteyden avulla rekisterinpitäjän on esitettävä selvitys tietojen suojauksesta henkilötietolain 32 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen tietoluokkien sisällöstä sekä tietoja luovutettaessa ja vastaan otettaessa noudatettavasta menettelystä.

97 §

Tietojen luovuttaminen

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, asevelvollisrekisteristä voidaan salassapitovelvollisuuden estämättä antaa tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) puolustusministeriölle, sotilasviranomaiselle ja rajavartioviranomaiselle asevelvollisuuden toimeenpanoa sekä henkilöstön palvelukseen ottamista ja henkilöstösuunnittelua ja kunniamerkin myöntämistä varten;

2) työministeriölle ja siviilipalveluskeskukselle siviilipalveluksen toimeenpanoa varten;

3) työministeriölle työpalvelun toimeenpanoa varten;

4) poliisille kutsunnan toimittamiseen liittyviä tehtäviä sekä palvelukseen noutamista varten;

5) ulkoasiainministeriölle asevelvollisuutta koskevan asian hoitamista varten;

6) Maahanmuuttovirastolle kansalaisuus-
aseaman määrittämistä varten;

7) Kansaneläkelaitokselle sotilasavustuk-
sen täytäntöönpanoa varten;

8) väestötietojärjestelmään varusmiespal-
veluksen suorittamisesta kansalaisuutta kos-
kevan rekisterimerkinnän tekemistä varten;

9) tuomioistuimille ja syyttäviviranomai-
sille sotilasarvosta ja palveluksesta sekä ku-
rinpitomenettelyssä määrättyistä seuraamuk-
sista virkatehtävän suorittamista varten;

10) viranomaiselle, yhteisölle ja yksityi-
selle henkilölle sotilasarvosta kunniamerkin
myöntämistä tai muuta palkitsemista koske-
vassa asiassa;

11) Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle
asevelvollisten 94 §:n 1 momentissa tarkoi-
tettuja perustietoja vapaaehtoisen maanpuo-
lustuskoulutuksen järjestämistä varten;

12) rekisteröidyn nimenomaisella suostu-
muksella myös muulle kuin 1—11 kohdassa
tarkoitettulle.

Myönnettäessä viranomaisten toiminnan
julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitettu
lupa salassa pidettävien tietojen saamiseen
lupa on liitettävä maanpuolustuksen ja yk-
sityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset mää-
räykset.

Rekisterinpitäjä saa luovuttaa tässä pykä-
lässä mainitut tiedot viranomaiselle salassapi-
tosäännösten estämättä teknisen käyttöoikeu-
den avulla tai konekielellisessä muodossa. En-
nen tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhtey-
den avulla tietoja pyytävän on esitettävä
selvitys tietojen suojauksesta henkilötietolain
32 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää
tarkemmin tietoja luovutettaessa ja vastaan-
otettaessa noudatettavasta menettelystä.

98 §

Tietojen poistaminen asevelvollisrekisteristä

Henkilöä koskeva tieto poistetaan asevel-
vollisrekisteristä viimeistään vuoden kuluttua
siitä, kun henkilö ei enää kuulu reserviin eikä
varareserviin.

Rikos- ja seuraamustiedot poistetaan ase-
velvollisrekisteristä viimeistään vuoden ku-
luttua siitä, kun saapumiserä, johon kuuluvaa

varten tieto on saatu, on kotiutettu tai siitä
kun asevelvollinen, jota tieto koskee, on ko-
tiutettu. Myöhemmin saatu tieto poistetaan
viimeistään viiden vuoden kuluttua tiedon
merkitsemisestä asevelvollisrekisteriin.

99 §

Tietojen arkistointi

Arkistotoimen tehtävistä ja arkistoon siir-
rettävistä asiakirjoista säädetään arkistolaisissa
(831/1994).

11 luku

Asevelvollisuuteen kuuluvat etuudet

100 §

Asevelvollisen ylläpito

Tämän lain nojalla palvelustaan suoritta-
valla on oikeus maksuttomaan majoitukseen,
muonitukseen ja vaatetukseen. Oikeutta mak-
suttomaan majoitukseen ja muonitukseen ei
kuitenkaan ole loma-ajalta, jonka asevelvollin-
en viettää palveluspaikan ulkopuolella.

Jos 1 momentissa tarkoitettua ylläpitoa ei
voida järjestää matkan tai erityisten palvelus-
olosuhteiden takia, ylläpito korvataan rahana.
Korvausten määrästä säädetään puolustusmi-
nisteriön asetuksella.

Pääesikunta antaa tarkempia määräyksiä 1
momentissa tarkoitettusta ylläpidosta.

101 §

Päiväraha ja maksu palvelustehtävästä

Varusmiespalveluksessa ja reservin kerta-
usharjoituksessa olevalla on oikeus saada päi-
väraha kultakin palvelusajaksi laskettavalta
päivältä. Päivärahan määrä voidaan porrastaa
palvelusajan mukaan.

Erikoistehtävää suorittavalle voidaan päi-
värahan lisäksi maksaa korvaus vaativien pal-
velusolosuhteiden perusteella.

Puolustusministeriön asetuksella säädetään

tarkemmin päivärahan ja muiden korvausten määrästä ja maksamismenettelystä.

102 §

Reserviläispalkka

Reservin kertausharjoituksessa, ylimääräisessä palveluksessa, 79 §:ssä tarkoitetussa palveluksessa ja liikekannallepanon aikaisessa palveluksessa olevalla on oikeus reserviläispalkkaan palvelusajaksi laskettavilta päiviltä.

Reserviläispalkka suoritetaan päiväpalkkana, jonka määrä on vähintään kolme prosenttia tarkentavalla virkaehtosopimuksella sovitun, puolustusministeriön virkamiehiä koskevan palkkausjärjestelmän vaativuusluokan 5 mukaisesta tehtäväkohtaisesta palkanosasta. Reserviläispalkan määrä voidaan porrastaa tehtävän mukaan.

Reserviläispalkkaa ei makseta ajalta, jonka palvelukseen määrätty on ollut tahallisesti aiheuttamansa vamman vuoksi palvelukseen kykenemätön.

Puolustusministeriön asetuksella säädetään tarkemmin reserviläispalkan määrästä ja maksamismenettelystä.

103 §

Matkustamiskustannusten korvaaminen

Asevelvollisella on oikeus saada valtion kustantama matka tai korvaus kustannuksista, jotka aiheutuvat koti- tai asuinpaikan ja palvelus- tai tarkastuspaikan välisestä matkasta, jonka aiheena on:

- 1) varusmiespalvelukseen, kertausharjoitukseen, ylimääräiseen palvelukseen tai liikekannallepanon aikaiseen palvelukseen saapuminen tai palveluksesta kotiuttaminen;
- 2) 59 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu palveluspaikasta poistuminen; tai
- 3) määräys 26 §:ssä tarkoitettuun tarkastukseen.

Mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, ei sovelleta asevelvolliseen, joka tarkastetaan aluetoimistossa ensimmäistä kertaa, jos hän

on ollut luvatta poissa kutsunnasta tai aluetoimiston järjestämästä tarkastuksesta.

Kustannukset Suomessa tehdystä matkasta korvataan myös, kun kyseessä on matka 29 §:ssä tarkoitettuun puolustusvoimien järjestämään valintakokeeseen.

Matkustamiskustannukset korvataan edullisimman julkisen kulkuneuvon käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Matkustamiskustannukset ulkomailta ja ulkomaille korvataan vain, jos asevelvollinen asuu ulkomailla vakinaisesti. Matkustamiskustannusten korvaamisesta ja siihen liittyvistä menettelyistä voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

104 §

Maksuton lomamatka

Varusmies saa palvelusaikanaan vähintään kaksi edestakaista lomamatkaa palveluskautta kohden tai korvauksen matkakustannuksista koti- tai asuinpaikkakunnalleen taikka erityisestä syystä myös muulle sellaiselle paikkakunnalle Suomessa, jonne hänellä on erityisiä henkilökohtaisia siteitä. Ulkomailla vakinaisesti asuvalla on palvelusaikanaan oikeus vähintään yhteen lomamatkaan koti- tai asuinpaikkakunnalleen ulkomailla.

Matka on tehtävä olosuhteet huomioon ottaen valtiolle edullisimmalla tavalla.

Puolustusministeriön asetuksella säädetään tarkemmin matkakustannusten korvaamisesta ja maksuttomien lomamatkojen lukumäärästä.

105 §

Terveystarkastus

Tässä laissa tarkoitetussa palveluksessa olevalla on oikeus päästä lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tarkastukseen ja saada asianmukaista hoitoa viivytyksettä.

Terveystarkastuksesta säädetään tarkemmin terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/1987).

106 §

Sosiaaliturvaa koskeva neuvonta

Palvelukseensa liittyvissä sosiaaliturvaa koskevissa asioissa asevelvollisella on oikeus tarvittaessa saada asiantuntevaa apua.

107 §

Asevelvollisen työ- ja virkasuhteen jatkuminen

Palvelukseen määrätyn asevelvollisen työ- ja virkasuhteen jatkumisesta säädetään palvelukseen kutsutun asevelvollisen työ- tai virkasuhteen jatkumisesta annetussa laissa (570/1961).

108 §

Muut asevelvolliselle ja tämän omaiselle kuuluvat etuudet

Asevelvollisen ja tämän omaisen muista taloudellisista ja sosiaalisista etuuksista säädetään lisäksi sotilasavustuslaissa (781/1993) ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetussa laissa (1309/1994).

12 luku

Muutoksenhaku

109 §

Oikaisuvaatimus

Asevelvollinen saa kirjallisesti vaatia oikaisua aluetoimistolta aluetoimiston tai kutsuntalautakunnan päätökseen, joka koskee palveluskelpoisuutta, palvelukseen määräämistä tai palveluksesta vapauttamista, sekä aluetoimiston tai joukko-osaston päätökseen, joka koskee tässä laissa tarkoitettua etuutta.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös oikaisuosoituksineen

on annettu asevelvolliselle tiedoksi. Oikaisuvaatimus toimitetaan päätöksen tehneelle viranomaiselle. Kutsuntalautakunnan päätöstä koskeva oikaisuvaatimus toimitetaan kuitenkin aluetoimistolle.

110 §

Valitus oikaisuasiassa ja muussa asevelvollisuutta koskevassa asiassa

Päätökseen, johon saa hakea 109 §:ssä tarkoitettua oikaisua, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Aluetoimiston oikaisuasiassa antamaan päätökseen sekä muuhun pääesikunnan, puolustushaaran esikunnan, sotilasläänin esikunnan, aluetoimiston ja kutsuntalautakunnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kutsunta-asiain keskuslautakuntaan.

111 §

Valituksen ja oikaisuvaatimuksen vaikutus päätöksen täytäntöönpanoon

Palvelukseen määräämistä koskeva päätös pannaan täytäntöön oikaisuvaatimuksesta ja valituksesta huolimatta.

112 §

Valituskielto

Kutsunta-asiain keskuslautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valittaa ei saa myöskään sotilasviranomaisen päätöksestä, joka koskee:

1) 38 §:ssä tarkoitettua koulutukseen määräämistä;

2) 41 §:ssä tarkoitettua palvelusajan lyhentämistä;

3) 44 §:ssä tarkoitettua loman ajankohtaa;

4) 45 ja 46 §:ssä tarkoitettua loman myöntämistä;

5) 59 §:ssä tarkoitettua lupaa poistua palveluspaikasta;

6) 62 §:ssä tarkoitettuun palvelukseen määräämistä.

Lisäksi on kiellettyä valittaa joukko-osaston komentajan ja harjoituksen johtajan päätöksestä palveluksen ja koulutuksen järjestämisestä, kertausharjoitusta tai ylimääräistä palvelusta koskevassa asiassa.

113 §

Valituskirjelmän toimittaminen viranomaiselle

Kutsunta-asiain keskuslautakunnalle osoitetun valituskirjelmän saa toimittaa myös päätöksen antaneelle viranomaiselle. Kutsuntalautakunnan päätöstä koskeva valituskirjelmä toimitetaan kuitenkin kutsuntalautakunnan asettaneelle aluetoimistolle tai kutsunta-asiain keskuslautakunnalle.

Pääesikunnan, puolustushaaran esikunnan, sotilasläänin esikunnan tai aluetoimiston on kahdeksan päivän kuluessa sen jälkeen, kun valituskirjelmä on sille tullut, lähetettävä se ja siihen kuuluvat asiakirjat sekä oma lausuntonsa kutsunta-asiain keskuslautakunnalle.

114 §

Valituksen käsittelyminen

Kutsunta-asiain keskuslautakunnalle tehty valitus on käsiteltävä ja ratkaistava kiireellisesti.

Asiassa annettu päätös toimitetaan viipymättä valittajalle ja tiedoksi päätöksen tehneelle viranomaiselle.

115 §

Kutsunta-asiain keskuslautakunta

Valtioneuvosto asettaa kutsunta-asiain keskuslautakunnan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kutsunta-asiain keskuslautakunnassa on lainoppinut puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joilla on kokemusta tuomarin toimesta, sekä viisi muuta jäsentä, joista kolmen tulee olla oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittaneita ja kahden asevelvollisuusasioihin perehtyneitä, vähintään everstiluutnantin arvois-

sia upseereita. Jäsenistä enintään kolme saa olla puolustusministeriön hallinnonalan palveluksessa.

Kutsunta-asiain keskuslautakunnan puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla ja jäsenillä on näissä tehtävissään tuomariin verrattava virassapysymisoikeus ja virkavastuu.

Keskuslautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, yksi upseerijäsen sekä muita jäseniä siten, että puolustusministeriön hallinnonalan edustajat eivät muodosta läsnä olevien enemmistöä.

Keskuslautakunta voi ottaa itselleen lainoppineen sihteerin.

116 §

Kustannusten korvaaminen

Kutsunta-asiain keskuslautakunnan puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla, jäsenellä ja sihteerillä on oikeus saada valtion varoista palkkio osallistumisesta kutsunta-asiain keskuslautakunnan työhön.

Palkkion määrästä ja maksamisesta säädetään puolustusministeriön asetuksella.

117 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin kutsunta-asiain keskuslautakunnan kutsumisesta koolle sekä lautakunnan pöytäkirjoista ja sen toimituskirjojen allekirjoittamisesta.

13 luku

Rangaistussäännökset

118 §

Asevelvollisuudesta kieltäytyminen

Varusmies, joka kieltäytyy kokonaan tässä laissa säädetystä palveluksesta, on, jollei hän

hae siviilipalvelukseen, rikoslain (39/1889) 45 luvun säännösten soveltamisen sijasta tuomittava *asevelvollisuudesta kieltäytymisestä* rangaistukseen siten kuin siviilipalveluksesta kieltäytymisestä säädetään siviilipalveluslaissa. Rangaistusta tuomittaessa asianomaisen jäljellä olevaksi palvelusajaksi katsotaan se aika, joka olisi siviilipalveluslain nojalla määrätty hänen siviilipalvelusajakseen, jos hänet olisi hakemuksestaan hyväksytty siviilipalvelukseen kotiuttamispäivänään.

Jollei tässä pykälässä toisin säädetä, 1 momentissa tarkoitetun rikoksen osalta noudatetaan siviilipalveluslain säännöksiä. Varusmies, jonka asevelvollisuudesta kieltäytymistä koskevan rikoksen esitutkinta-aineiston joukko-osaston komentaja on päättänyt sotilasoikeudenkäyntilain (326/1983) 14 §:n mukaisesti toimittaa syyttäjälle, on heti kotiutettava. Jos asianomaista ei tuomita asevelvollisuudesta kieltäytymisestä vankeusrangaistukseen, sotilasviranomaisen määrää hänet uudelleen palvelukseen.

Jos asevelvollisuudesta kieltäytymisestä tuomittua vankeusrangaistusta suorittava hakee siviilipalvelukseen, hänet voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen siten kuin siviilipalveluslaissa siviilipalvelusrikoksesta tuomittua vankeusrangaistusta suorittavasta säädetään.

Kun asevelvollisuudesta kieltäytymisestä tuomittu on suorittanut kokonaan vankeusrangaistuksen tai kun vankeusrangaistus on rauennut, häntä ei enää määrätä suorittamaan asevelvollisuuttaan rauhan aikana.

119 §

Poissaolo kutsunnasta

Asevelvollinen, joka oikeudettomasti jää määräaikaan saapumatta 16 §:ssä tarkoitettuun kutsuntaan tai 26 §:ssä tarkoitettuun tarkastukseen tai poistuu tilaisuudesta ilman sotilasviranomaisen antamaa lupaa ennen kuin hänen asiansa on käsitelty, on tuomittava *poissaolosta kutsunnasta* sakkoon.

120 §

Poissaolo kutsunnasta liikekannallepanon aikana

Jos 119 §:ssä tarkoitettu teko tehdään liikekannallepanon aikana, rikoksentehtäjä on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

121 §

Tottelemattomuus kutsunnassa

Asevelvollinen, joka jättää täyttämättä tai rikkoo

- 1) kutsuntaviranomaisen kutsunnassa antaman määräyksen tai
- 2) sotilasviranomaisen 26 §:ssä tarkoitettussa tarkastuksessa antaman määräyksen, on tuomittava *tottelemattomuudesta kutsunnassa* sakkoon.

122 §

Palveluksen välttäminen

Joka vapautuakseen asevelvollisuuden suorittamisesta tai saadakseen siitä helpotusta

- 1) vahingoittaa itseään tai terveyttään taikka sitä yrittää tai
- 2) esittää sotilasviranomaiselle valheellisen tiedon,

on tuomittava *asevelvollisuuslaissa tarkoitettuna palveluksen välttämistä* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

123 §

Palveluksen välttäminen liikekannallepanon aikana

Jos 122 §:ssä tarkoitettu rikos tehdään liikekannallepanon aikana tarkoituksena pysyvästi tai pitkän aikaa karttaa asevelvollisuus-

den suorittamista, rikoksentehtyjä on tuomittava vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

124 §

Tiedonantovelvollisuuden rikkominen

Asevelvollinen, joka toistuvasti jättää vastaamatta 95 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tiedusteluun, on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *tiedonantovelvollisuuden rikkomisesta* sakkoon.

14 luku

Erinäiset säännökset

125 §

Tarkastukseen ja palvelukseen tuominen

Poliisi noutaa aluetoimiston virkamiehen pyynnöstä ilman laillista estettä pois jääneen asevelvollisen kutsuntaan, aluetoimiston määräämään tarkastukseen tai palvelukseen.

126 §

Tiedoksianto ulkomailla asuvalle ja muu tiedonkulku

Tässä laissa tarkoitettu päätös voidaan antaa tiedoksi ulkomailla asuvalle asevelvolliselle hallintolaissa (434/2003) tarkoitettun menettelyn lisäksi myös lähettämällä päätös asevelvollisen asuinpaikkaa lähinnä olevalle Suomen suurlähetystölle, lähetystölle tai lähetetyn pääkonsulin, konsulin tai varakonsulin virastolle edelleen asevelvolliselle toimitettavaksi.

Asevelvollinen voi toimittaa tässä laissa tarkoitettua asiaa koskevan, sotilasviranomaiselle osoitetun ilmoituksen ja kirjeen 1 momentissa tarkoitettun ulkoasiainhallinnon viranomaisen välityksellä. Ulkoasiainhallinnon viranomaisen tulee toimittaa asiakirja tai ilmoitus viipymättä pääesikunnalle.

127 §

Kutsunnat Ahvenanmaan maakunnassa

Kutsunnat Ahvenanmaan maakunnassa toimitetaan Maarianhaminan kaupungissa. Kutsuntalautakunnassa maakunnan kuntia edustaa Maarianhaminan kaupunginhallituksen valitsema edustaja tai tämän varahenkilö.

128 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tällä lailla kumotaan:

- 1) 15 päivänä syyskuuta 1950 annettu asevelvollisuuslaki (452/1950) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- 2) asevelvolliselle muulta kuin vakinaisen väen palvelusajalta suoritettavasta palkkauksesta 29 päivänä kesäkuuta 1953 annettu laki (294/1953) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

129 §

Siirtymäsäännös

Aseettomaan, joka on palveluksessa tämän lain tullessa voimaan, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa ollutta asevelvollisuuslakia palvelusajan osalta.

Asevelvolliseen, joka on tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lain nojalla vapautettu kokonaan asevelvollisuuden suorittamisesta, sovelletaan, mitä 87 §:ssä säädetään.

Tämän lain voimaantulo ei vaikuta lain voimaan tullessa voimassa olleen lain nojalla annettuihin palveluksen aloittamista tai lykkäyksen myöntämistä koskeviin päätöksiin.

Määräykset ja ohjesäännöt, jotka on annettu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lain nojalla, jäävät edelleen voimaan siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa tämän lain kanssa. Ne on kuitenkin uusittava kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Jos muussa lainsäädännössä viitataan tällä lailla kumottavaan asevelvollisuuslakiin, viit-

5582

N:o 1438

tauksen on katsottava tarkoittavan tätä lakia. Mitä muussa laissa säädetään sotilasläänin esikunnasta ja sotilasläänin komentajasta, tarkoittaa aluetoimistoa ja aluetoimiston päällikköä.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri Jan Vapaavuori

N:o 1439

Laki**sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilaallisesta kriisinhallinnasta 31 päivänä maaliskuuta 2006 annetun lain (211/2006) 8 §:n 3 momentti, 32 §:n 2 momentti ja 33 §:n 3 momentti seuraavasti:

8 §

*Sitoumus koulutukseen tai palvelukseen
 saapumisesta*

Puolustusvoimien virkasuhteista henkilöstöä voidaan 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi määrätä virkatehtävänä osallistumaan koulutukseen liittyviin tehtäviin. Asevelvollisuuslain (1438/2007) nojalla palveluksessa olevien osallistumisesta tässä laissa tarkoitettuun koulutukseen ja koulutukseen liittyviin harjoituksiin sekä koulutuksen tukitehtäviin säädetään asevelvollisuuslaissa.

32 §

Rekisterin tietosisältö ja tietolähteet

Rekisterinpitäjällä on kriisinhallintahenkilö-

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

löstörekiesteriä varten oikeus salassapitosääntöjen estämättä saada asevelvollisrekisterissä olevia tietoja sekä asevelvollisuuslain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tietoja väestötietojärjestelmästä, poliisi- ja vankeinhoitoviranomaisilta sekä oikeushallinnon tietojärjestelmistä.

33 §

Tietojen luovuttaminen, säilytysaika ja muu käsittely

Muilla osin tietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1440

L a k i**vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 18 ja 39 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (556/2007) 18 §:n 1 momentti ja 39 §:n 1 momentti seuraavasti:

18 §

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen järjestämät vapaaehtoiset harjoitukset

Asevelvollisuuslaissa (1438/2007) tarkoitettujen kertausharjoitusten ja ylimääräisen palveluksen lisäksi reserviin kuuluvat asevelvolliset ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaisesti asepalveluksen suorittaneet naiset voivat osallistua puolustusvoimien järjestämiin vapaaehtoiisiin harjoituksiin. Heihin sovelletaan palveluksen aikana muualla laissa annettuja sotilasta koskevia säännöksiä.

39 §

Rekisteröiminen asevelvollisrekisteriin

Tiedot henkilöistä, jotka 28 §:n 2 momentissa tarkoitettu tavoin ilmoittautuvat puolustusvoimille ja antavat 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumuksen osallistumisesta puolustusvoimien vapaaehtoiisiin harjoituksiin ja puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamaan koulutukseen sekä 23 ja 27 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin, merkitään asevelvollisuuslain 10 luvussa tarkoitettuun asevelvollisrekisteriin. Jollei tässä laissa toisin säädetä, rekisteröintiin sovelletaan asevelvollisuuslain 10 luvun säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1441

Laki

rikoslain 45 luvun 27 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 45 luvun 27 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 563/2007, seuraavasti:

45 luku

Sotilasrikoksista

27 §

Sotilaat

Sotilaalla tarkoitetaan tässä luvussa:

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

2) asevelvollisuuttaan aseellisena tai aseetomana suorittavaa tai asevelvollisuuslain (1438/2007) 79 §:ssä tarkoitettussa palveluksessa olevaa sekä naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) tarkoitettua palvelusta suorittavaa;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1442

Laki

sotilasoikeudenkäyntilain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetun sotilasoikeudenkäyntilain (326/1983) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1012/1995, seuraavasti:

2 §

Sotilasoikeudenkäyntiasiana käsitellään myös syyte sotilasta vastaan teosta, josta säädetään rangaistus rikoslain (39/1889) 21 luvun 1—3 tai 5—14 §:ssä, 25 luvun 7 tai 8 §:ssä, 28, 31—33 tai 35 luvussa, 36 luvun 1—3 §:ssä, 37 luvun 8—10 §:ssä, 38 luvun 1—7, 7 a, 7 b, 8 tai 8 a §:ssä taikka 40 luvun 1—3 tai 5 §:ssä. Edellytyksenä on, että teko

on kohdistunut puolustusvoimiin tai toiseen sotilaaseen. Sotilasoikeudenkäyntiasiana käsitellään niin ikään syyte teosta, josta säädetään rangaistus asevelvollisuuslain (1438/2007) 118 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Jan Vapaavuori*

N:o 1443

Valtioneuvoston asetus asevelvollisuudesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty puolustusministeriön esittelystä, säädetään 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun asevelvollisuuslain (1438/2007) nojalla:

1 §

Kutsunnan ajankohdasta päättäminen

Aluetoimisto määrää kutsuntapäivät toimialueellaan ja ilmoittaa niistä kutsunnanalaisille asevelvollisuuslain (1438/2007) 15 §:ssä säädetyllä tavalla.

2 §

Kutsunnanalaisten tavoitemäärät

Pääesikunta määrää kutsunnanalaisten lukumäärän puolustushaaroittain. Maavoimien esikunta jakaa lukumäärän yhteistoiminnassa muiden puolustushaarojen esikuntien kanssa joukko-osastoittain. Aluetoimisto jakaa joukko-osastokohtaiset lukumäärät kutsuntalautakunnille kunnittain sekä kutsuntalautakunnittain, jos kunnan alueella on useampi kuin yksi kutsuntalautakunta.

3 §

Terveydentilaa koskeva kysely ja ilmoitus ennakkoterveystarkastuksesta

Aluetoimisto lähettää kutsunnanalaiselle kyselylomakkeen tämän terveydentilan selvittämiseksi sekä tarvittavan ohjeistuksen kyselyyn vastaamisesta ja ennakkoterveystarkastukseen osallistumisesta.

4 §

Ennakkoterveystarkastus

Aluetoimisto sopii kunnan kanssa ennak-

koterveystarkastuksen toimittamispaikasta ja ilmoittaa terveystarkastuksen toimeenpanijalle tarkastukseen tulevat kutsunnanalaiset. Lisäksi voidaan sopia tarkastuksen sisällöstä, ajanvarauksesta tarkastukseen ja mahdollisen kutsun lähettämistavasta.

5 §

Ilmoittaminen kunnalle

Aluetoimisto ilmoittaa kunnalle kutsuntapäivät, kutsuntapaikat ja kutsuntatilaisuudessa tarvittavien lääkärien määrän.

6 §

Aluetoimiston järjestämään tarkastukseen määrääminen

Määräys aluetoimistossa järjestettävään tarkastukseen on toimitettava asevelvolliselle hyvissä ajoin ja viimeistään kuukautta ennen tarkastusajankohtaa. Ilmoittamista koskevasta määräajasta voidaan asevelvollisen suostumuksella poiketa.

7 §

Reservin upseerin ja aliupseerin koulutus

Reservin upseerikoulutus annetaan Reserviupseerikoulussa, Merisotakoulussa, Ilmasotakoulussa tai muussa pääesikunnan määräämässä sotilaslaitoksessa tai joukko-osastossa.

Reservin aliupseerin koulutus annetaan pääesikunnan määräämissä joukko-osastoissa.

8 §

Miehistön erityistaitoa vaativat ja miehistön vaativimmat erityistehtävät

Asevelvollisuuslain 37 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin miehistön erityistaitoa vaativiin tehtäviin kuuluu:

- 1) sotilasajoneuvon kuljettajan tehtäviä;
- 2) laivastojoukkojen tehtäviä;
- 3) lääkintä- ja terveydenhuoltoalan tehtäviä;
- 4) sotilaspoliisin tehtävä;
- 5) sotilassoittajan tehtävä;
- 6) kirkollisen alan tehtäviä;
- 7) muita ammattiosaamista edellyttäviä puolustushaara-, koulutushaara- ja erikoiskoulutustehtäviä.

Asevelvollisuuslain 37 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miehistön vaativimpiin erityistehtäviin kuuluu:

- 1) panssarijoukkojen teknisiä tehtäviä;
- 2) ohjusalan tehtäviä;
- 3) sotilasajoneuvon kuljettajan tehtäviä;
- 4) muita maa-, meri- ja ilmavoimien erikoispalvelutehtäviä ja vastaavia teknisesti tai muutoin erittäin vaativia ja vastuullisia tehtäviä.

9 §

Huumausaineen käytön selvittämistä edellyttävät tehtävät

Asevelvollisuuslain 65 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä ovat:

- 1) upseerin ja aliupseerin tehtävät;
- 2) sotilasilmailuun liittyvät tehtävät;
- 3) sotilaspoliisitehtävät;
- 4) lääkintä- ja terveydenhuoltoalan tehtävät;
- 5) tehtävät taisteluväline- ja räjähdysainetarastoilla;
- 6) laskuvarjo- ja muun erikoisjääkäarin sekä sukeltajan tehtävät;
- 7) tehtävät esikunnissa;
- 8) ajoneuvon kuljettajan tehtävät;
- 9) aluksen ohjailijan tehtävä ja aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttava muu tehtävä.

10 §

Huumausainetestit

Huumausainetestit tulee tehdä hyvän terveydenhuoltokäytännön mukaisesti sekä testattavan perusoikeudet huomioon ottaen.

Laboratorioiden laatuvaatimusten, tutkimuslähetteen antamisen, näytteenoton, näytteen käsittelyn, näytteen analysoinnin, testituloksen tulkinnan, testituloksesta ilmoittamisen, testituloksen oikeellisuuden riitauttamisen ja näytteiden säilyttämisen osalta noudatetaan, mitä huumausainetestien tekemisestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (218/2005) säädetään.

11 §

Sotilasvalan ja sotilasvakuutuksen kaava

Sotilasvala vannotaan ja sotilasvakuutus annetaan seuraavan kaavan mukaisesti:

”Minä N. N. lupaan ja vakuutan

Valassa: kaikkivaltiaan ja kaikkitietävän Jumalan edessä,

Vakuutuksessa: kunniani ja omantuntoni kautta,

olevani Suomen valtakunnan luotettava ja uskollinen kansalainen. Tahdon palvelella maatani rehellisesti sekä parhaan kykyni mukaan etsiä ja edistää sen hyötyä ja parasta.

Minä tahdon kaikkialla ja kaikissa tilanteissa, rauhan ja sodan aikana puolustaa isänmaani koskemattomuutta, sen laillista valtiojärjestystä sekä valtakunnan laillista esivaltaa. Jos havaitsen tai saan tietää jotakin olevan tekeillä laillisen esivallan kukistamiseksi tai maan valtiojärjestyksen kumoamiseksi, tahdon sen viipymättä viranomaisille ilmoittaa.

Joukkoa, johon kuulun sekä paikkaani siinä, en jätä missään tilanteessa, vaan niin kauan kuin minussa voimia on, suoritan saamani tehtävän loppuun.

Lupaan käyttäytyä kunnollisesti ja ryhdikkäästi, totella esimiehiäni, noudattaa lakeja ja asetuksia sekä säilyttää minulle uskotut palvelussalaisuudet. Tahdon olla suora ja auttavainen myös palvelustovereitani kohtaan. Milloinkaan en sukulaisuuden, ystävyys-, kateuden, vihan tai pelon vuoksi enkä myös-

kään lahjojen tai muun syyn tähden toimi vastoin palvelusvelvollisuuttani.

Jos minut asetetaan esimiesasemaan, tahdon olla alaisiani kohtaan oikeudenmukainen, pitää huolta heidän hyvinvoinnistaan, hankkia tietoa heidän toiveistaan, olla heidän neuvonantajanaan ja ohjaajanaan sekä omasta puolestani pyrkiä olemaan heille hyvänä ja kannustavana esimerkkinä.

Kaiken tämän minä tahdon kunniani ja omantuntoni mukaan täyttää.”

12 §

Sotilasvalaa ja sotilasvakuutusta koskeva opetus

Ennen sotilasvalan vannomista tai sotilasvakuutuksen antamista asevelvolliselle on selvítettävä sotilaan velvollisuuksia ja oikeuksia sekä opetettava hänet ymmärtämään valan ja vakuutuksen merkitys.

13 §

Menettely valaa vannottaessa ja vakuutusta annettaessa

Sotilasvala vannotaan ja sotilasvakuutus

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Ministeri *Jan Vapaavuori*

annetaan joukko-osaston tai sitä vastaavan joukon komentajan edessä sekä valantekotilaisuuteen tai vakuutuksenantotilaisuuteen järjestyneen joukon ja sen lipun läsnä ollessa.

Asevelvollinen, joka ei ole osallistunut 1 momentissa tarkoitettuun tilaisuuteen, vannoo valan tai antaa vakuutuksen joukko-osaston tai sitä vastaavan joukon komentajan edessä.

14 §

Kutsunta-asiain keskuslautakunta

Kutsunta-asiain keskuslautakunnan kutsuu koolle puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Keskuslautakunnan pöytäkirjat ja toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja sihteeri.

15 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen asetuksen voimaan tuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Hallitusneuvos Timo Turkki

N:o 1444

Puolustusministeriön asetus**asevelvollisuuslaissa ja terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa tarkoitetuista etuuksista**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

Puolustusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun asevelvollisuuslain (1438/2007) ja terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa 20 päivänä maaliskuuta 1987 annetun lain (322/1987) 5 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1505/1995:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään asevelvollisuuslaissa (1438/2007) ja terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa (322/1987) tarkoitettujen taloudellisten ja muiden etuuksien määrästä ja menettelystä myönnettäessä etuuksia asevelvollisuuslaissa ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa (194/1995) tarkoitettussa palveluksessa olevalle sekä asevelvollisuuslaissa tarkoitettussa toimielimessä työskentelevälle.

2 §

Päiväraha

Varusmiespalveluksessa olevalle asevelvolliselle sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittavalle naiselle maksetaan päivärahaa kultakin palvelusajaksi laskettavalta täydeltä kalenterivuorokaudelta 3,80 euroa. Päiväraha on 180 päivää ylittävältä ajalta 6,50 euroa ja 270 päivää ylittävältä ajalta 9,00 euroa.

Reservin kertausharjoituksessa olevalle asevelvolliselle maksetaan päivärahaa 3,80

euroa kultakin palvelusajaksi laskettavalta täydeltä kalenterivuorokaudelta.

Ulkomaanpalveluksen ajalta 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päivärahaa korotetaan 10 eurolla kultakin palvelusajaksi laskettavalta täydeltä ulkomaankoulutusvuorokaudelta.

Päiväraha maksetaan jälkikäteen vähintään kerran kuukaudessa.

3 §

Vastuu- ja vaararaha

Vaativien palvelusolosuhteiden perusteella asevelvolliselle ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittavalle naiselle maksetaan vastuu- ja vaararahaa seuraavasti:

1) hyppyperuskoulutuskurssin oppilaalle kertakaikkisena laskuvarjohyppylisänä kurssilta 94,50 euroa;

2) hyppyperuskoulutuskurssin suorittaneelle asevelvolliselle kultakin koulutukseen liittyvältä ja valvotulta laskuvarjohyppyltä 20 euroa laskuvarjohyppylisää, kuitenkin enintään 20 hypyltä;

3) sukeltajakurssin oppilaana olevalle asevelvolliselle kurssi aikana sukellusrahaa 12

euroa sukelluspäivältä; sukellusrahaa maksetaan asevelvolliselle myös joukko-osastossa tapahtuvaan jatkokoulutukseen liittyvältä koulutussukelluspäivältä;

4) ensimmäisen yksinlentoensa suorittaneelle, asevelvollisena palvelevalle ohjaajapilaalle ja alkeiskurssin päätettyään ensimmäisen tähystäjätehtävän itsenäisesti suorittaneelle, asevelvollisena palvelevalle tähystäjäoppilaalle lentolisää 163,45 euroa kuukaudessa.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu lentolisä maksetaan jokaiselta kalenterikuukaudelta, jonka aikana ohjaaja- tai tähystäjäoppilas tai reserviläinen on suorittanut vähintään yhden lentotehtävän.

4 §

Reserviläispalkka

Reserviläispalkkaa maksetaan miehistöön kuuluvalle 52,90 euroa, aliupseerille 55,30 euroa sekä upseerille ja erikoisupseerille 57,95 euroa päivältä.

Reserviläispalkka maksetaan jälkikäteen kaksi kertaa kuukaudessa. Palkan maksaa se joukko-osasto, jossa palkkaan oikeutettu maksupäivänä palvelee tai viimeksi palveli.

5 §

Ruokaraha

Asevelvolliselle maksetaan ruokarahaa komennusmatkasta, jonka aikana puolustusvoimat ei järjestä asevelvollisuuslain 100 §:ssä tarkoitettua muonitusta.

Ruokarahaa maksetaan kultakin komennusmatkan alkamishetkestä lasketulta vuorokaudelta 6,50 euroa, kun matkaan on käytetty yli kuusi tuntia, ja 12 euroa, kun matkaan on käytetty yli kahdeksan tuntia.

Jos komennusmatka on kestänyt enemmän kuin yhden 2 momentissa tarkoitettun matkavuorokauden ajan ja matkaan käytetty aika ylittää viimeisen matkavuorokauden yli kahdella tunnilla, maksetaan lisäksi 6,50 euroa.

Komennusmatkasta ulkomaille maksetaan 25 euroa kultakin matkan alkamishetkestä lasketulta vuorokaudelta, josta matkaan on käytetty yli kahdeksan tuntia. Jos komennus-

matka on kestänyt enemmän kuin yhden matkavuorokauden ajan ja matkaan käytetty aika ylittää viimeisen matkavuorokauden yli kahdella tunnilla, maksetaan lisäksi 13 euroa.

Pääesikunta voi erityisestä syystä hyväksyä korvattavaksi kustannukset, jotka ylittävät edellä tarkoitettut määrät.

6 §

Majoitusraha

Asevelvolliselle maksetaan majoitusrahaa komennusmatkalta, jonka aikana puolustusvoimat ei järjestä asevelvollisuuslain 100 §:ssä tarkoitettua majoitusta.

Majoitusrahaa maksetaan 50 euroa kultakin komennusmatkaan käytetyltä vuorokaudelta, josta kello 21:n ja 6:n välisenä aikana on vähintään neljä tuntia sellaista aikaa, jota ei ole käytetty matkustamiseen. Ulkomaankomennukselta majoitusrahan määrä on 90 euroa.

Pääesikunta voi erityisestä syystä hyväksyä korvattavaksi kustannukset, jotka ylittävät 2 momentissa tarkoitettut määrät.

7 §

Puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla olevalle kotihoidon ajalta maksettava ruokaraha

Puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla olevalle maksetaan kotihoidon ajalta ruokarahaa 12 euroa vuorokaudelta.

8 §

Maksuton lomamatka Suomessa

Asevelvollisuuslain 104 §:ssä tarkoitettujen maksuttomien lomamatkojen määrä Suomessa on:

- 1) 180 päivää palvelevalla 18 matkaa;
- 2) 270 päivää palvelevalla 29 matkaa;
- 3) 362 päivää palvelevalla 39 matkaa.

9 §

Maksuton lomamatka ulkomaille

Asevelvollisuuslain 104 §:ssä tarkoitettu-

jen maksuttomien lomamatkojen määrä ulkomaille on:

1) 180 päivää palvelevalla Euroopassa asuvalla kaksi matkaa ja Euroopan ulkopuolella asuvalla yksi matka;

2) 270 päivää palvelevalla Euroopassa asuvalla kolme matkaa ja Euroopan ulkopuolella asuvalla yksi matka;

3) 362 päivää palvelevalla Pohjoismaissa asuvalla neljä matkaa, muualla Euroopassa asuvalla kolme matkaa ja Euroopan ulkopuolella asuvalla kaksi matkaa.

10 §

Palkkio työstä kutsunta-asiain keskuslautakunnassa

Kutsunta-asiain keskuslautakunnan työhön osallistumisesta maksetaan puheenjohtajalle

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2007

370 euroa ja jäsenelle 300 euroa kuukaudessa.

11 §

Palkkio ja kustannusten korvaaminen kunnan edustajalle kutsuntalautakunnassa

Kutsuntalautakunnassa olevalle kunnan edustajalle maksetaan valtion matkustussäännössä tarkoitetun päivärahan suuruinen palkkio ja korvataan matkustamiskustannukset.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen asetuksen voimaan tuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Ministeri *Jan Vapaavuori*

Hallitusneuvos *Timo Turkki*

N:o 1445

Verohallituksen päätös rakennusmaan verotusarvon laskentaperusteista

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2007

Verohallitus on varojen arvostamisesta verotuksessa 22 päivänä joulukuuta 2005 annetun lain (1142/2005) 29 §:n 4 momentin nojalla määrännyt:

1 §

Perusteet

Rakennusmaan verotusarvoa laskettaessa perusteena käytetään niitä kuntakohtaisia tonttintahintakarttoja ja arviointiohjeita, jotka otettiin käyttöön vuodelta 1994 toimitettavassa verotuksessa sellaisina kuin ne ovat tarkistettuna vuonna 2007.

Jos rakennusmaalle ei ole annettu arviointiohjetta tai tonttintahintakartassa arvoa tai jos niissä perusteissa, jotka rakennusmaan käypää arvoa määrittäessä on otettava huomioon, on tapahtunut oleellinen muutos, verotusarvo lasketaan noudattaen soveltuvin osin vastaavanlaista aluetta koskevaa kunta-kohtaista arviointiohjetta ja tonttintahintakarttaa.

2 §

Verotusarvojen taso

Verotusarvoksi katsotaan 73,5 prosenttia arviointiohjeiden ja tonttintahintakarttojen osoittamasta käyvästä hintatasosta (*tavoitearvo*). Jos arviointiohjeen tai tonttintahintakartan arvoja on oikaistu edellisen vuoden verotuksessa, verotusarvoksi katsotaan oikaistun arvon perusteella laskettu tavoitearvo.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2007

Pääjohtaja *Mirjami Laitinen*

3 §

Tavoitearvosta poikkeaminen

Jos vuoden 2006 verotusarvo on alle tavoitearvon, vuoden 2007 verotusarvo lasketaan korottamalla vuoden 2006 verotusarvoa seuraavalla tavalla:

Vuoden 2006 verotusarvo	Korotus
alle 80 % tavoitearvosta	30 %
vähintään 80 % tavoitearvosta	20 %

Verotusarvoksi vahvistetaan enintään tavoitearvo.

4 §

Käyvän arvon soveltaminen

Jos rakennusmaan käypä arvo on tämän päätöksen mukaan laskettua arvoa alempi, rakennusmaan arvoksi katsotaan käypä arvo.

5 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2007. Sitä sovelletaan määrittäessä rakennusmaan verotusarvoa vuodelta 2007.

Ylitarkastaja Eila Närhi

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1438—1445, 5 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904